

Debesuota, gali snigti.
Saulė teka 7:18, leidžiasi 4:34

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanians in The United States

VOL. LXI

Chicago, Ill. — Pirmadienis, sausio-January 6 d., 1975 m.

Kaina 15c

4

FORDAS PASIRASĖ PREKYBOS ISTATYMA

KISSINGERIO "KARAS DĖL NAFTOS" SUKĖLĖ REAKCIJĄ ARABŲ ŠALYSE

WASHINGTONAS. — Valstybės sekretoriaus pareikšimas pasikalbėjime su Business Week žurnalu, kad Vakarų valstybės, atsidūrusios pavojingoje krizėje gali panaudoti prieš naftos valstybes karinę jėgą, kaip ir galima buvo tikėtis, sukėlė stiprią reakciją arabų valstybėse. Penktadienį Kissingeris, klausinėjamas korespondentų, ar jo pažiūra pritaria prezidentas, atsakė, kad jis tik pasakęs prezidento mintį. Baltieji Rūmai per spaudos sekretorių Ron Nessen pripažino, kad prezidentas Fordas pritaria Kissingerio nuomonei, kad pramonės valstybės gali svarstyti karinę akciją, kaip paskutinę priemonę, jei joms atsirastų pavojus dėl naftos stokos.

Palestiniečių vadas Arafatas kelis kart yra išpėjęs arabų valstybes, kad Amerika gali bandyti užimti naftos šaltinius Saudi Arabijoje ir kitose arabų valstybėse prieš Persijos įlankos. Arafatas nurodė, kad Izraelis ir Amerika bendrai sudarė karinį planą, kuriuo Izraelis pultų Siriją ir Libaną, o Amerika tuo pačiu metu išbrautų į naftos valstybes, pasiteisindama, kad ji siekia tik apsaugoti nuo karo veiksmų naftos šaltinius.

Nato valstybių organizacijos štabas Briuselyje paneigė, kad Nato turi planus pulti žibalo valstybes, tačiau pripažino, kad paskutiniame ministrų susitikime buvo kalbama apie naftos krizę, kuri gresia Vakarų civilizacijai. Nato valstybių pajėgumas gintis priklauso nuo naftos tiekimo. Britų ministras Callaghan pareiškė, kad depresija gresia Vakarų demokratijoms. Nato sekretorius Luns pareiškė paskutinėje Nato ministrų konferencijoje, kad naujas arabų naftos boikotas suduotų mirtiną smūgį laisvos rinkos ekonomikai ir pažeistų dabartinę socialinę Vakarų sistemą.

Irano šachas, atsiliepdamas į Kissingerio pareikšimą, pareiškė: "Niekas negali mums diktuoti ar grasinti kumščiu". Šachas nepriėmęs Kissingerio pareikšimo rimtai, nurodydamas Ettelaat laikraščiui, kad "vienos supergalybės išikišimas iš šauktų kitos supergalybės intervenciją ir iš to nieko neišeitų, tik tragedija visam pasauliui".

Libijos premjeras Jallaud pasakė, kad "lengviau įsivelti į karą, negu iš jo pasitraukti". Tai esą paties Kissingerio žodžiai. Libano laikraštis An Nahar spėja, kad Kissingerio žodžiai yra "didelis diplomatinis pagaly", siekiant naftos kainų sumažinimo.

Pasmerkė turkų premjero kalbą

ATENAI. — Buvęs Turkijos premjeras Bulent Ecevit penktadienį buvo atsilankęs į Kipro salą, kur turkų zonoje pasakė kalbą. Jis Kipro turkų tarpe labai populiarus, nes jis įsakė kariuomenei pulti Kiprą ir užimti šiaurinę jo dalį.

Ecevit pareiškė, kad Kipro vyriausybė yra panaikinta, ji negalioja ir arkivyskupas Makarios nėra jos prezidentas.

Graikijos premjeras Caramanlis kritikavo šiuos Ecevito pareikšimus, nes jie trukdo deryboms tarp turkų ir graikų Kipro saloje.

WASHINGTONAS. — Praėjusį penktadienį dar vienas automobilistas bandė įvažiuoti į Baltųjų Rūmų sodą, tačiau buvo greit suimtas ir nusiųstas tikrinti sveikatos.

IŠ VISO PASAULIO

★
ČIKAGA. — Naujieji Metai prasidėjo Čikagoje su padidėjusiu nusikaltimų skaičiumi. Per pirmas keturias dienas mieste nužudyti 22 žmonės. Pernai buvo nužudyti 968.

ČIKAGA. — Pirmadienį Čikagoje pradeda veikti Katalikų Televizijos Tinklo programos. Apie 250 parapijų ir katalikiškų mokyklų galės stebėti katalikų programą, kuri paprastuose TV aparatuose nebus matoma. Šalia matematikos, geografijos ir tikybos pamokų, programos turi negrų istorijos, aplinkos apsaugos, meksikiečių reikalų programas. Kritikai sako, kad arkivyskupija turi svarbesnių uždavinių, negu TV transliacijos, kurios kainuos per metus 4 mil. dol.

NEWDELHI. — Indijos premjerė apkaltingai opoziciją parlamente už Indijoje atsiradusią neapykantą ir smurto atmosferą. Dėl jos žuvo geležinkelio ministras ir buvo sužeisti du parlamento nariai, tarp kitų 20 bombos sužeistų žmonių.

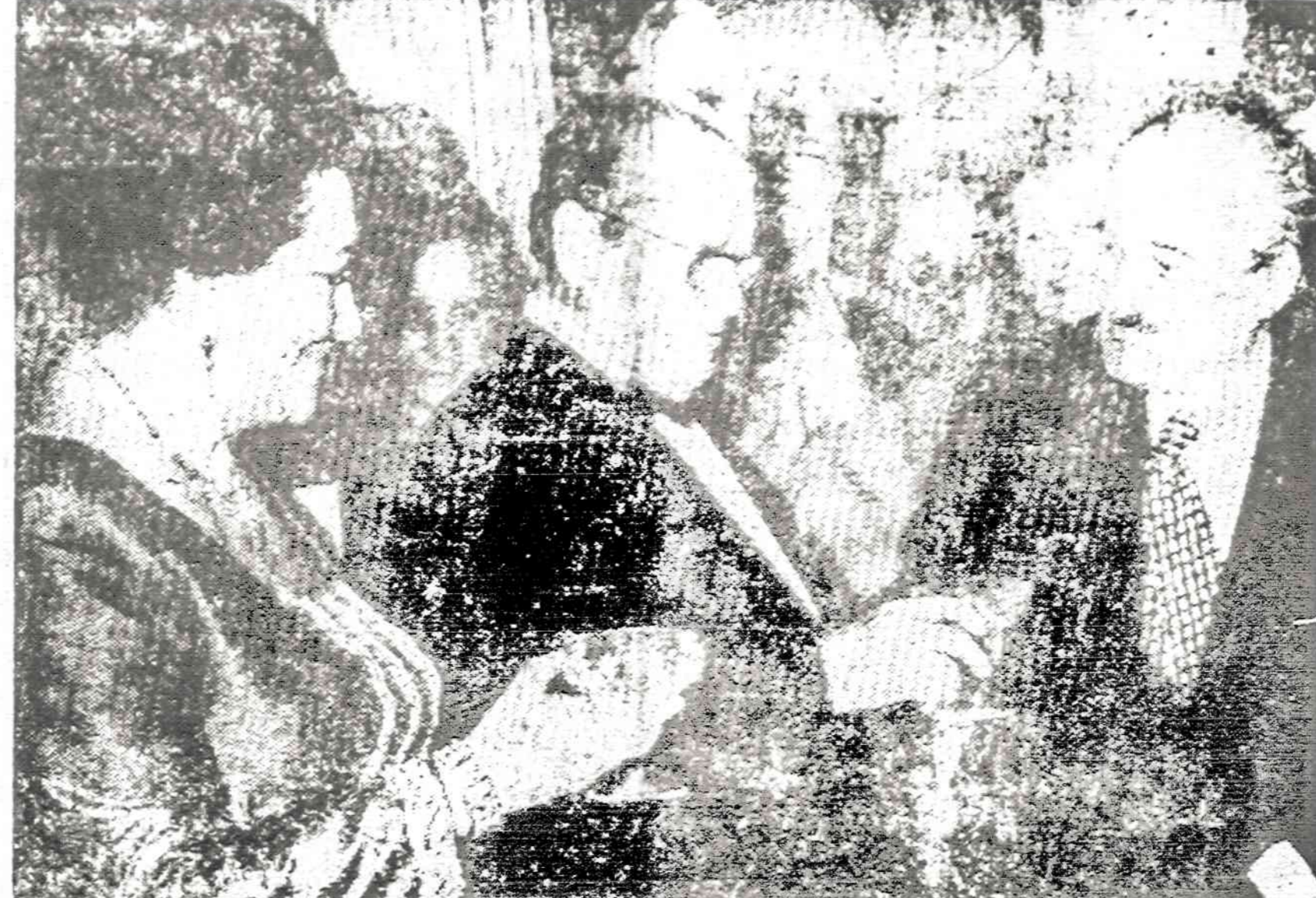
LOS ANGELES. — Filmų aktorius Marlon Brando, žinomas Amerikos indėnų užtėras, padovanavo, kaip jau pranešta, indėnų genčiai savo 40 akrų žemės sklypą prie Los Angeles. Dabar paaiškėjo, kad Brando už sklypą turi mokėti 318,000 skolos — morgičių. Jo advokatas pasakė, kad čia įvyko nesupratimas, kurį aktorius sutvarkys.

PARYŽIUS. — Prancūzijos prezidentas d'Estaing pasakė, kad po pasitarimų su rusų Brežnevu ir JAV prezidentu Fordu jis pamatęs, kad Viduriniųjų Rytų klausimuose jie abu turi gan panašias pažiūras.

MIAMI. — Kubon išleistas Nikaragvos teroristų vadas "Marcos" Havanos spaudos konferencijoje pasakė, kad Nikaragvoje toliau bus tęsiama komunistinė veikla prieš vyriausybę. Gauti išpirkimo pinigai bus naudojami tai veiklai finansuoti. Banditai išbrovė į valdžios žmonių balių, laikė tris dienas 13 įkaitų, kol Nikaragvos vyriausybė paleido 14 politinių kalinių ir leido banditams iškristi su jais į Kubą.

WASHINGTONAS. — Prezidentas Fordas atmetė kongreso nutarimą pavadinti vienus Grand Rapids, Mich., teismo rūmus "Prezidento Geraldo Fordo" vardu. Prezidentas padėjo kongresui už garbę, tačiau pridėjo, kad iki šiol jis nežino nė vieno federalinio pastato, kuris būtų gavęs prezidento, kol jis dar buvo pareigose, pavadinimą.

ALBANY. — Nuo Naujųjų Metų New Yorko gubernatoriaus pareigas pradėjo eiti Hugh Carey, žadėdamas būti taupiu ir teisingu.

Jugoslavijos prezidentas Josip Broz Tito linksmal sutiko Naujuosius Metus. Čia jis matomas tarp savo žmonos Jovankos ir Serbijos parlamento pirmininko Dragoslavo Markovičiaus.

Anglų spaudoje

Pasirodė 1974 liepos-spalio numeris (23) Anglijoje išeinančio žurnalo "Religion in Communist Lands". Žurnalas leidžiamas Keystone College (Kent) Centre for the Study of Religion and Communism. Tarp kitų dokumentų perspausdintos ištraukos iš Lietuvos Kat. Bažnyčios Kronikų.

Is Nr. 7 — tėvo laiškas sūnams mokytojui ir 540 Lietuvos tikinčiųjų pasirašytas protestas Vyr. Sovietui (1973 m. rugpjūčio mėn.). Is Kronikų Nr. 8 ir 9: Mielagėnų ir Ignalinos rajonų tikinčiųjų protestai, Virginijaus Ivanovo motinos laiškas vyr. prokurorui, komentarai dėl Gromyko vizito pas Popiežių ir Kronikos redakcijos atsisakymas į skaitytuos. (E)

Radio Liberty Muenchene atsiuntė savo lietuvių kalba į Lietuvą transliuotos Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos 11-jo numerio santrauką. Baigia ištrauka iš Kronikos: Lietuvos katalikai apgailestauja, kad laisvasis pasaulis rodo per mažai reakcijos prieš saivališkus saugumo veiksmus — visai nekalti žmonės kenčia kalėjimuose. (E)

Išėjo italų kalba Romoje leidžiamo Elta-Press žurnalo 10 Nr. Redaguoja prel. V. Mincevičius. Turinje yra Andrej Scharovo atsisaukimas dėl religijos persekiojimų Lietuvoje, kunigų protestas ir Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos Nr. 10 aprašymas. (E)

Egipto prezidentas Sadatas nesutiko su nauju kariniu "patarėju" įvežimu į Egiptą ir sovietų komunistų vadovą Brežnevą, atšaukė savo numatytą vizitą Kaire.

Chirurgas vėl įdėjo antrą širdį

CAPE TOWN. — Garsus Pietų Afrikos chirurgas dr. Barnard padarė dar vieną širdies perkėlimo operaciją. Jaunui merginos širdis įdėta sunkiai sergančiam pacientui, paliekant kūne veiktį ir jo seną širdį. Tai jau antra tokia dr. Barnardo operacija. Lapkričio 25 d. jis įdėjo antrą širdį, paimtą iš 10 metų mergaitės, 58 metų pacientui, kuris dar tebėra ligoninėje, tačiau vis stiprėja.

Dr. Barnardas iš viso yra padaręs 13 širdies perkėlimo operacijų. Keturi jo pacientai dar gyvena, jų tarpe Dorothy Fisher, gavusi naują širdį 1969 m.

Radio Liberty pradėjo programą

Sausio mėnesį Radio Liberty pradeda transliuoti nuolatinę programą lietuvių kalba. Krūpšni dokumentacija bus vienu šios programos kertinių akmenų.

Lietuvių organizacijos ir pavieniai asmenys iševijoje kviečiami prisidėti prie tokios dokumentacijos kaupimo. Siųskite knygas, brošiūras ir periodinius leidinius apie Lietuvą, lietuvių ir kitomis kalbomis šiais adresais: Research Department, Radio Liberty, 8 Munich 81, Arabellastrasse 18, Germany, ir Library, Radio Liberty Committee, 30 Sast 42nd Street, New York, NY 10017. Radio Liberty Komitetas iš anksto dėkoja visiems siuntėjams. (E)

LOS ANGELES. — Du mirusio aktoriaus Jack Benny draugai: George Burns ir George Jessel paskelbė, kad jie savo lėšomis įrengs Izraelyje, netoli Jeruzalės, miškelį parką, pavadintą Jack Benny vardu, kad jis "amžinai gyventų Izraelyje".

BONA. — V. Vokietijos Volkswagen ir Opel automobilių bendrovės atleido iš darbo dar 97-000 darbininkų. Volkswagen bendrovė pakėlė savo automobilių kainas jau trečią kartą per 10 mėnesių. Nuo sausio 1 d. automobiliai bus 3,5% brangesni.

Nauji kaliniai

Keturi lietuviai buvo nuteisti nuo 1 iki 8 metų koncentracijos stovyklos, pranešė Reuteris iš Maskvos gruodžio 30 d. Keturių teismas buvo aprašytas rusų kalba komunistų partijos organo "Sovietskaja Litva" gruodžio 30 d. numeryje. Dienraštis pranešė, kad keturi vyrai buvo rasti kalti "nelegaliai spausdinę ir platinę antisovietinę literatūrą".

Tuose spausdiniuose buvo "su-fabrikuotų, provokatyvių gaudų, šmeižto puolimų prieš sovietų valstybę ir socialinę sistemą". Visi keturi buvo taip pat apkaltinti siuntinėje pogrindžio leidiniuose užsienin. Nubaustųjų pavardės buvo paduotos šios: Petras Plumpa, gavęs 8 metus; Povilas Petronis (4 metai), Jonas Stašaitis (1 metai) ir Virgilijus Jaugelis (2 metai). Komunistinis dienraštis neišvardino pagrindinio žurnalo, bet nėra abejonių, kad tai yra Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika. Keturių vyrų platinta medžiaga buvo charakterizuota kaip "pernintelis visomenės neti apykanta, kurstanti veiktį prieš valstybę". (E)

LONDONAS. — Britanijos premjeras Wilsonas išpėjo darbininkų unijas sustabdyti nelegalius streikus, kurie kenkia valdai. Streikai ypatingai pavakenkė automobilių pramonę.

Japonijos premjeras Takeo Miki padėjo uždrausti svertimų valstybių laivams įplaukti į Japonijos vandenį, jei laivai turės atominį ginklą. Amerika turi atskliausti Japonijos prieš siųsdama tokius ginklus į Japonijos uostus.

PREZIDENTUI DUODAMOS NAUJOS GALIOS VESTI UŽSIENIO PREKYBĄ

WASHINGTONAS. — Prezidentas Fordas penktadienį pasirašė daug ginčų sukėlusį užsienio prekybos įstatymą, kuris suteikia prezidentui galią derėtis su kitomis valstybėmis dėl muitų mažinimo, importo kvotų ar specialių mokesčių. Prezidentas galės derėtis dėl svarbių pasaulio žaliavų tvarkymo ir dėl Amerikos žemės ūkio produktų pastovaus tiekimo maistą perkančioms valstybėms. Prezidentas galės, pagal naują įstatymą, teikti paramą atskiroms pramonės šakoms ar atskiroms valstijoms, paliestant užsienio prekių importo ir galės teikti bedarbių pašalpas darbininkams, netekusiems darbo dėl užsienio prekių konkurencijos.

Washington Post apie Simą Kudirką

"The Washington Post" 1974 m. gruodžio 13 d. patalpino Jean M. White straipsnį apie Simą Kudirką — "Home is the Sailor, This Time for Real".

"Simas Kudirka, pergyvenęs šio krašto negarbingą pasielgimą su juo, bet nepraradęs savo tikėjimo į Jungtines Valstybes, vakar buvo pastatytas prieš kitą nelengvą bandymą", pradeda straipsnis. Aprašytas Simo išdavimas sovietams, jo teismas ir ketveri metai koncentracijos lageryje, laisvųjų lietuvių pastangos jį išvaduoti, jo motinos ir per ją Simo teisė į JAV pilietybę. Toliau aprašomas jam gruodžio 12 d. suruoštas priėmimas Vašingtone:

"Žmonių prigūžėjusioje triukšmingoje Kapitolio salėje lietuvis jūrininkas perėjo per kitą nelengvą "hero's welcome" bandymą, kai šypsodamasis spaudė rankas, mažai suprastamas kas buvo kalbama prakaituodamas tvankiam kambarielyje, dažnai kiek pasimetęs. Ir vis dėlto jis sakėsi esąs laimingas būti Amerikoje".

Apsivilkęs nauja mėlyna eilute ir jausdamasis kiek nesavas, žiūrėdamas į žmonių pilną salę, Kudirka ryžtingai pasakė: "Ka aš čia darau, darau su mintimi, kad tai padės tenai likusiems žmonėms. Aš nesu joks herojus. Pažįstu žmones tenai, kurie iškalėjo lageriuose po 25 metus — nekaltai, už nieką... Mano vienintelis noras yra, kad tie puikūs žmonės toje šalyje (Lietuvoje) neturėtų gyventi koncentracijos lagerių krašte". Kudirkos žodžiams, sako laikraštis, reikėjo vertėjo. Tačiau jokio vertėjo nereikėjo suprasti Kudirkos jausmus, šiltą jo rankos paspaudimą ir perveriantį mėlynų akių žvilgsnį, kai jis pareiškė: "Aš norėčiau pasiūlyti tenai bent vieną amerikietį pasiteirauti apie žmogaus teises. Iš manęs jie atėmė keturias žmogaus teises".

Per priėmimą Kudirkai buvo įteikta sidabrinė lėkštė (plate) su JAV ereliu. Paklaustas apie priekį jo švarko prisegta Vyties ženklelį, Kudirka, nedrąsiai bandydamas kalbėti angliškai, pasakė: "Like eagle, the American eagle" ir parodė į lėkštėje atspaustą JAV erelį, norėdamas pasakyti, kad tai yra Lietuvos valstybės herbas. Kudirka paminėjo Aloyzo Jurgučio pastangas atgauti savo šeimą iš Lietuvos. "Please help him", pasakė jis. (E)

BELFASTAS. — Airių Respublikonų armijos politinis sparnas pareikalavo tiesioginių derybų su Britanijos vyriausybe. Airių katalikų slapta armija prašė 11 dienų Kalėdų paliaubas dar dviem savaitėm.

Šį prekybos įstatymą daugiausia išgarsino buvusio prezidento Nixono pažadas Sovietų Sąjungai atšaukti įvairius prekybos suvaržymus. Per dvejis metus kongresas atsiskė įstatymą pavirtinti, nes sovietų valdžia nesutiko lengviau išleisti išvažiuoti norinčius savo piliečius. Spaudimą darė Amerikos žydai.

Prezidentas Fordas, pasirašydamas įstatymą, kuris leidžia suteikti Maskvai prekybos lengvatas ir kreditus, papėikė kongreso įrašytus į įstatymą papildymus, kurie gali tik "sukelti nepasitenkinimą kitose suverenišėse valstybėse". Kremlius pareiškė, kad teismas, kuris reikią kišimasi į sovietų vidaus reikalus.

Kongresas pasiliko teisę po 18 mėnesių peržiūrėti prekybą su Sovietų Sąjunga ir pareikalauti atšaukti prekybos lengvatas, jei pasirodys, kad Kremlius nesilaiko savo privaliai padarytų pažadų išleisti emigruoti norinčius žydus ir kitų lauitybių sovietų piliečius.

Maskva ragina didinti gamybą

MASKVA. — Sovietų komunistų partijos centro komitetas paskelbė šeštadienį Pravdoje ilgą, per visą puslapį, pareiškimą apie ekonominę padėtį Sovietų Sąjungoje. Straipsnyje pasigirama, kad Sovietų Sąjunga neįjaucia ekonominės krizės, neturi bedarbių ir infliacijos, kaip turi kapitalistinių šalių darbininkai, tačiau per ateinančius metus teks padirbėti, kad vartotojai gautų daugiau produktų, geresnės kokybės gaminių, žemesnės kainomis.

Straipsnyje pakartojami valdžios nusiskundimai apie prastą vadovavimą įmonėse, apie darbo jėgos ir žaliavų metimą be reikalo ir kitus tradicinius sovietų ekonomikos negalavimus.

Izraelis toliau puldinėja Libane

BEIRUTAS. — Tris dienas iš eilės Izraelio karinės grupės puolė Libano teritorijoje esančias palestiničių jėgas. Puolimuose žuvo vienas izraelietis ir trys buvo sužeisti. Libanas pasiryžė, kad vieną izraelitą paėmė į nelaisvę.

Kaire vykstančioje Jordano, Sirijos, Egipto ir Palestinos Laisvinimo organizacijos pasitarime pasikartoję nesutarimai tarp Jordano delegacijos ir palestiniečių. Damaske, Sirijos sostinėje, bombos sužalojo Egipto ir Jordano ambasadų pastatus, bet žmonių aukų nebuvo.

BUKARESTAS. — Rumunijoje, į Karpatų kalnus atsitrenkęs, sudužo keleivinis lėktuvas, žuvo visi 33 keleiviai.

DEVENIŲ KULTŪRINIO FONDO STEIGĖJAI

Evangelikai turi nemažai šalių lietuviškų pajėgų. Kaip vyresniojoje kartoje, taip ir jauno tarpe randame daug pašventusių idealistų ir kovotojų už pilną Lietuvos laisvės atstatymą. Evangelikai, nors skaičiumi negausūs, bet savo įnašais pasižymi visose srityse.

Iki šiol evangelikai neturėjo jokių šaltinių savo veiklai paremti, puoselėti, kaip kiti kad turi įvairius fondus. Kuratoriai dr. Mykolas ir Alena Deveniai tokį žalingą trūkumą pramatė, ryžosi veikti. Šioji veikla buvo apvainikuota 1971 m. birželio 22 d., įsteigiant prie Lietuvių Ev. Reformatų Bažnyčios Devenių Kultūrinį Fondą. Kaip patys Fondo steigėjai, taip ir žinutė apie tai yra kuklūs, bet simpatiška, todėl dolerių suma pabrėžia Fondo rimtį ir svarbą.

Fondas nėra skirtas tarnauti šaura prasme vien tik reformatams, bet visai lietuvių tautai. Todėl yra daug gražios viltis, kad tas Fondas augs ir stiprės, nešdamas Lietuvai, kuriai lietuviai reformatai visada bekompromisiniai buvo ir yra pašventę.

Įkurtas Devenių Fondas nėra nei pirma nei paskutinė Devenių auka lietuvių tautai. Jie kaip žinomi tautos veikėjai ir aukotojai, per visą savo gyvenimą yra daug daugiau paaukoję, negu ši kartą yra davę Fondui. Nuo pat pirmųjų savo įsikūrimo dienų Deveniai stambiai aukojo atgimstančiai Lietuvai: pirkė laisvės bonus, rėmė laivyną, Lietūki, Spaudos Fondą, aukojo "Varpui", liaudininkams ir neolitruams, sėpė Lietuvos Ev. Reformatų Bažnyčią, Operą, Dainų šventes ir veik visą lietuvišką spaudą.

Daktaras iškentėjęs Vorkutos pragarą, pasijutęs lyg antrą kartą gimusiu žmogumi, nežūrint nuotolio ir amžiaus naštos, per virš 30 metų drauge su savo mylima Alena, nepraleido vieno kongreso ar suvažiavimo, kuriuose buvo svarstomi ir sprendžiami lietuviški reikalai. Visos išlaidos, surištos su tuo, buvo padengiamos iš savo ūdarbio. O kur nesuskaitomos paramos atvykusiems tremtiniams ir pabėgėliams. Deveniams darbas, pasiaukojimas ir auka buvo neatskiriamos sąvokos.

Abu drąsūs savo užsimojimuose, įpratę nuo mažens kietam darbui, sugebėjo sukurti gražų gyvenimą savo šeimai. Jų visi trys vaikai yra baigę aukštuosius mokslus, bet, svarbiausia, jie sugebėjo įkvėpti jiems tautinę savigarbą, atsakomybę ir meilę Lietuvai. Vyriausias sūnus Algirdas yra žymus chirurgas, inžinierius. Keistutis yra pasižymėjęs moksle ir planavime, o dukta Dalia, ištėkėjusi už dr. K. Bobelio, yra nusipelniusi didžios Amerikos lietuvių veikėjos vardo.

Deveniai yra demokratų pilna to žodžio prasme. Niekas nepastebėjo juose išdidumo. Su kiekvienu jie randa kalbą ir kiekvieną stengiasi suprasti. Jiems svetimas bet koks formalumas ir priešingumas kitų mintims, todėl dažnas ateina pas juos pasidalyti savo mintimis ar pasiguosti.

Laimingu sutapimu Devenių šeimoje buvo sujungtos ne tik dvi savo tautą mylinčios širdys, bet joje tolygiai tapo apjungti į vieną darnią visumą Lietuvos reformacijos ir Lietuvos demokratijos idealai, įsikūniję Devenių sielose, sudarę jų neišsiamąją dvasinę energiją, kurią jie aukojo ir aukoja lietuvių tautos kultūros ugdymui ir jos laisvės kovai. Artėjant gyvenimo saulely džiui, Deveniai padarė sprendimą, kad jų vesta lietuvių tautos laisvės kova būtų toliau tęsiama toje pačioje dvasioje ir vedama jų pačių idealų.

Dr. M. Devenis, kaip kiekvienas reformatas, drauge su religiniu auklėjimu paveldėjo Lietuvos Reformacijos dvasinį palikimą ir kng. Radvilų nerastą testamentą. Reformacija jam moko, kad žmogaus paskirtis yra gyventi prasmingai, jam Dievo įkvėptą gyvenimą, o ne siekti savo pastangomis laimėti dangų. Savo tikėjimą žmogus turi apreikšti darbais ir kūribingumu. Pažinti tiesą ir ją vadovautis yra žmogaus dieviškumo įrodymas. Reformacija skelbė, kad žmogaus, kaip ir visos tautos, individualumas tegali pilnumoje atsiskleisti tik sukūriant laisvą gyvenimą. Paskiro žmogaus laisvė nepasiekama, jei tauta ar bendruomenė, kurioje gyvenama, yra paskendusi vergijoje ir lamsoje. Siekti žmogaus laisvės savo tautoje yra kiekvieno pareiga.

Dr. Mykolas ir Alena Deveniai Kalifornijoje, Santa Monikoje, prie savo namo.

Dr. Devenis baigė Biržuose keturklasę mokyklą ir vėliau Pernavos gimnaziją, kur dėjo kartu gyventi ir bendrauti su estų patrioty elitu. Čia jis iš arti stebėjo estų tautą, kuri XVI a. atėjusi Reformacija, Lietuva buvo patekusi į carinę vergiją ir kuri savo istorijos pradžioje buvo kalavijuočių ordino pavergta. Nuo tautinio žlugimo estų tautą išgelbėjo XVI a. atėjusi Reformacija. Jaunas Devenis su nuostaba stebėjo jų kultūrą ir toli pažengusią visą socialinį ir ekonominį gyvenimą.

Dr. Devenis, gimęs Klausėčių kaime, Biržų vls., pasiturinčių ūkininkų šeimoje, išsi-mokslino savo jėgomis. Baigęs gimnaziją 1914 metais išvyko aplankyti savo tėvą ir vyresnį brolių, kurie anksčiau buvo atvykę Amerikon. Užkluptas prašydėjusio I. Pas. karo, Devenis apsisprendė pasilikti Amerikoje ir nedelsdamas įstojo į garšųjį Yale u-tą, kuriame baigė medicinos mokslus su maximum cum laude atžymėjimu ir pradėjo medicinos praktiką Waterbury, Conn.

Yale u-tas buvo įkurtas puritonų, kurie savo kalvinistine dvasia yra labai artimi Lietuvos reformatams. Šiame universitete galutinai susiformavo Devenio charakteris ir jo dvasinis pasaulis. Taip dr. M. Devenis, o vėliau ir visa jo šeima, tapo jungtimi tarp lietuvių ir anglo - saksiško pasaulio, kas turėjo didelę reikšmę ir svorį jų veikloje.

Dr. Devenis, įsitvirtinęs savo profesijoje, netrukus paskendo Amerikos lietuvių visuomeninėje ir kultūrinėje veikloje. Apsilankęs Lietuvoje, susitinka su Alena Vileišyte, kilusia iš didžiųjų nusipelnusių lietuvių Vileišių šeimos, su kuria dar tais pačiais metais sukuria šeimą. Jaunavedžiai, atvykę Amerikon ir nepritapę prie jos gyvenimo, grįžta nepriklausomai Lietuvos, įsikuria ten pastoviai ir dirba krašto atstatymui. Išgy-jau buvusį kung. Radvilų dvarą ant šventosios upės kranto, kurį bendromis jėgomis padaro kultūrinio ūkiu, tapusiu pavyzdžiu visai apylinkei.

Atūžęs, lyg vėtra, II Pas. karas nušluoja Lietuvos nepriklausomybę ir drange išsklaido Devenių šeimą. Jau pirmomis bolševikmečio dienomis dr. Devenis areštuojamas ir perkaldėjimas nutremiamas į garsiųjų Vorkutos koncentracijos stovyklą. Žmonai likusiai su trimis mažais vaikais, paskutiniuoju momentu pavyksta pasprukti užsienį ir iš čia laimingai pasiekti Amerikos krantus. Alenos Devenienės energijos ir pastangų dėka pavyksta daktarą, kaip Amerikos pilietį, po kelerių metų išlaisvinti iš koncentracijos stovyklos ir jis, dar karui tebe-

vykant, atkeliauja į savo antrąją tėvynę.

Sie sunkūs smūgiai nepakirto Devenių energijos, kurios dėka netrukus tvirtai atsistoja ant kojų ir dar su didesne atsakomybe metasi į lietuvių tautos laisvės kovą.

Alenos Vileišytės asmenybė bren-do skirtingose sąlygose. Jos tėvas Jonas Vileišis, kaip ir kiti jo garšūs broliai, yra kilęs iš tos pačios Biržų - Pasvalio aplinkos. Pati Alena jau gimė Vilniuje, kur dvelkė D. L. K. senovės dvasia ir romantiniai polekiais gaivino lietuvių tautos atgimimą. Jonas Vileišis netapo romantiniu svajotoju. Baigęs teisų mokslus Petrapilio u-t-e, vyksta pagilinti savo pasiekto mokslo Berlyne, kur greta studijų persilima Vakarų demokratijos idėjomis. Grįžęs į Vilnių tampa žymiu advokatu ir tuo pačiu laiku ima skelbti vakarietiškos demokratijos idėjas "Varpe", "Vilniaus žiniose", "Čikininke" ir kitur. Jo iniciatyva buvo įsteigta Lietuvos Valstiečių Demokratų partija, suvaindinusi labai svarbų vaidmenį kovojant ir atstatant Lietuvos laisvę.

Jonas Vileišis buvo kietų principų žmogus, jis niekad nenusilenkė nei carui, nei kaiserui. Jo vaikai jau nuo mažens buvo pripratę prie kraty ir persekiojimų, tuo jie anksti užsigrūdino kietai kovai. Vileišių namuose beveik kasdien vykdavo posėdžiai ir pasitarimai, kurių klausėsi ir atydziai sekė jaunieji Vileišiukai, kartu su tėvais pergyvendami savo tautos džiaugsmus ir liūdesius. Jonas Vileišis buvo vienas tų, kuris pasipriešino Uracho kvietimui užimti Lietuvos sostą Mindaugo II vardu, o atkurtą Lietuvą pavesti Vokietijos protektoratui. J. Vileišis buvo Vasario 16 Akto signataras.

Atstafant Lietuvą J. Vileišis atliko eilę atsakomųjų pareigų aukštuose valstybės postuose. Be kitko, 1919 - 20 m. vadovavo Lietuvos misijai JAV, kur išgavo Lietuvos nepriklausomybės pripažinimą ir artimo kultūrinio ūkiu, tapusiu pavyzdžiu visai apylinkei.

Nuo pat jaunų dienų Alena patenka į pirmaujančias eiles. Gimnazijoje ji pirmoji mūsų skautukė. Giedraičių ir Širvintų kovų laukuose ji ieško ir suradus slaugo sužeistus lietuvių kovotojus. Jai pavedami įvairūs slapti uždaviniai. Linksma, populiarė ir drąsi ji nepasiduoda lenkų įbauginama. Kiek kartų buvo tremiama iš Vilniaus pas tėvus į Kauną, tiek kartų sugrįždavo į savo namylėtą Vilnių, kur žūt būt buvo pasiryzusi baigti gimnaziją. Jos reikštas protestas prieš trėmimus pasiekė net Tautų Sąjungą. Pagaliau lenkai pasiekė sa-

kovoje už Lietuvos laisvę. Ją dmatome Tarptautinės Čkininkų organizacijos viršūnėje. Tos organizacijos įgaliota dalyvauja Haagos kongrese 1953 m. ir 1956 m. Paryžiuje. 1955 - 57 m. ji pašaukta būti VLIKo Vykdomosios Tarybos pirmininke, Vokietijoje. O kas iš tremtinių neprisimena zavios Devenienės šypsenos, kai 1947 m. ji lankė DP stovyklas ir ruošė juos kelionėn į Ameriką.

Tokiame dvasiniame ir idėjiniam klimate auge, bren-do ir užsigrūdino Alenos Devenienės charakteris. Pilnai išugdyta asmenybė ir jos neišsamiama energija plačiai pasireiškė Amerikos lietuvių išieivijoje. Ji visuomet buvo ir liko pirmose eilėse, kur vyko ir vyksta kova už Lietuvos laisvę. Nėra tos lietuvių demokratinės organizacijos, kurioje nebūtų likę jos veiklos pėdsaku.

Tokioje darnioje harmonijoje dr. Devenis ir Alena Vileišytė pašventė savo gyvenimą lietuvių tautai ir jos kovai dėl laisvės. Tačiau trumpoka įžvalga į Devenių neitų kelią dar neatidengia pilnumo jų paliekamo testamento ateinančioms kartoms.

Istorija įrodė lietuvių tautai, kad demokratijos idealai prikėlė Lietuvą laisvam, nepriklausomam gyvenimui ir tu idealų sužlugdymas nugaras-dino ją į totalitarinę vergiją. Lietuvos laisvė negali egzistuoti, kai aplinkui siaučia diktatūros ar klesti imperijos. Lietuva tegali egzistuoti tik kaip kultūringa demokratinė tauta demokratinėje Europoje. Lietuvos laisvės siekis yra neatskiriamas nuo demokratinio idealų įgyvendinimo savoje tautoje.

Šiandie vis dažniau kalbama, kad Vakarų demokratijos neįstengs nugalėti ir išspręsti viena paskui kitą ateinančių krizių, neatlaikys komunisti-

nio ir trečiojo pasaulio vis didėjančio spaudimo. Šis tai būtų tiesa, tai drąsūs ir demokratinio pasaulio žluginti būtų amžiams paleidota lietuvių tautos laisvės viltis.

Pažinimas, supratimas ir įsąmoninimas mūsų gyvenamos epochos būtų vienas iš pagrindinių mūsų uždavinių. Persvarstymas praecties, supratimas dabarties ir įžvalga į ateitį, tai pagrindai ant kurių turės atsistoti ateinančios lietuvių kartos laisvės kovotojai ir kultūros kūrėjai.

Tenka atmesti tvirtinimą, kad atitrukimas nuo savo tautos kamieno pakerta lietuvių kūrybines jėgas ir jo mūsišimo galią. Nuo Mažvydo laikų iki pat "Ausros" ir "Varpo" galdynės didžiausi lietuvių tautos kūrėjai bei politinių mintčių kūrėjai kūrė tremtyje ar išieivijoje, iš kur jų sukurti veikalai ir mintys gaivino vergijoje paskendusią tautą. Šis dėsniis galioja ir dabarčiai.

Tokiomis mintimis ir dvasia gimė Devenių Kultūrinis Fondas, kuris yra skirtas naujų idėjų ir naujų kultūrinių ver-tiųjų kūrybai, be kurių neįmanoma kova už lietuvių tautos ateitį.

Devenių Kultūrinis Fondas yra pavestas globoti Lietuvos reformacijos palikūnias, nes jie išliko išikimui demokratijos idealams, be kurių neįmanoma atstatyti lietuvių tautos laisvę.

(iš "Mūsų Sparnai")

GEROS DOVANOS

NUO KNYGŲ PARDUODAMOS DABAR NAUJIENOSE NUO DIDELIEMS NUOLAIDOMIS:

Dr. A. J. Jussen - DANTYS, 300 psl., priežiūra, sveikata ir grožis. Minkštai viršelis, vietoje \$4.00 dabar tik \$2.00	\$2.00
Dr. A. J. Jussen - AUKSTA KULTURA - ŽIAURUS ŽMONES. Apibūtinimas po Europą išpuzdžiai. Vietoje \$2.00 dabar tik \$1.50	\$1.50

Galima taip pat užsisakyti paštu, atsuntus čeki arba money orderi

NAUJIENOS,
1739 S. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

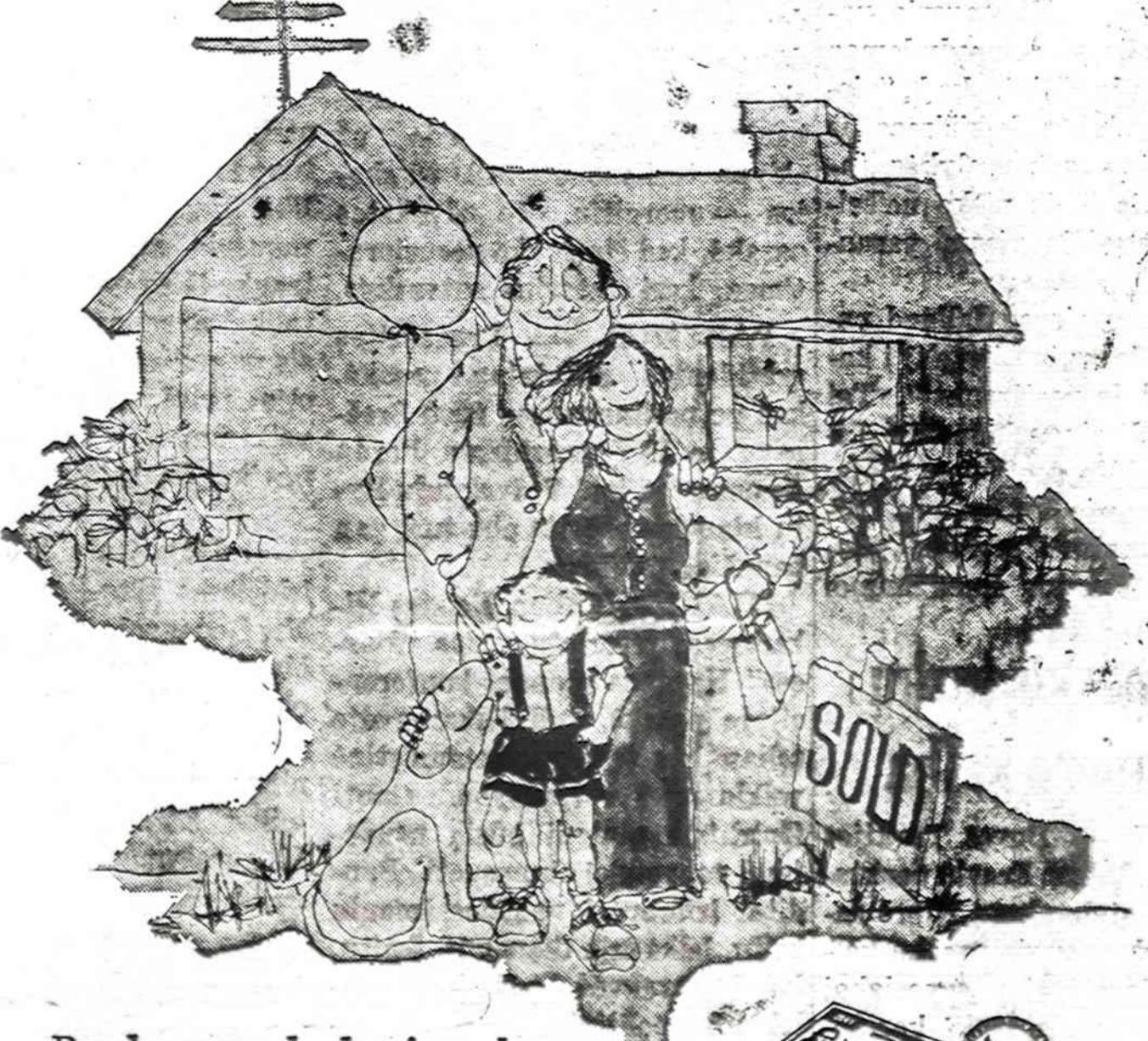
RIMTA KNYGA - GERIAUSIA DOVANA

Naujienose galima gauti puikių knygų, kurios papuot bet kokią knygų spintą ar lentyną.

K. Bielinis, PENKTIEJI METAI, gražiai įrišta, 592 psl.	\$6.00
K. Bielinis, DIENOJANT, gražiai įrišta, 464 psl.	\$6.00
Prof. Vaclo. Biržiška, ALEKSANDRYNAS, I tomas, gražiai įrišta, 431 psl.	\$7.50
Prof. Vaclo. Biržiška, SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, I dalis, 208 psl., įrišta - \$3.00, minkštai viršelis - \$2.00; II dalis, 225 psl., įrišta - \$3.00, minkštai viršelis	\$2.00
Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS, I tomas, 300 p.	\$2.00
Prof. S. Kairys, LIETUVA BUDO, gražiai įrišta, 416 psl.	\$5.50
Kipras Bielinis, GANA TO JUNGO, 492 psl., minkštai viršelis	\$5.00
Juozas Liudžius, RAŠTAI, 250 psl.	\$3.00
P. Liudžiuvienė, ATSIMINIMAI APIE JUOŽA LIUDŽIŲ, 88 psl.	\$1.00
Janina Naronė, TRYS IR VIENA, jaunystės atsiminimai, 170 psl.	\$3.00
M. Gudelis, POVILAS MILERIS, biografijos bruožai 232 puslapiai	\$3.00

NAUJIENOS,
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. HA 1-6100

Bonds are for saving up for a down payment on a house.

Bonds can make buying a house a lot easier. Just sign up for the Payroll Savings Plan where you work. Every payday, an amount you specify is automatically set aside from your check and used to buy U.S. Savings Bonds. Before you know it, you'll have a nest egg big enough to buy a little nest of your own. U.S. Savings Bonds. A good blueprint for a house of your own.

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street Chicago, Ill. 60608

SIMAS KUDIRKA SU LOSANGELIEČIAIS

(Tęsinys 3)

Pagerbimas Marshall auditoriojoj

Grudžio 22 d. Marshall mokykloje auditorija, talpinanti apie 1,200 publikos, buvo apyplinė. Čia buvo Simui Kudirkai pagerbti programa. Pradžią skelbta 12:45 val., bet apie pusvalandį vėlytasi. S. Kudirka, jo žmonai ir motinai salėn įeinant, publika atsistojo su plojimais sveikinimo/Scenoje sveičiai Kudirkai ir viešioms prisegta gėlių. Po to jie susodinti salėje pirmoje eilėje.

J. Činga Kudirkus sveikino Amerikos vakarų lietuvių vardu. Po jo kalbos A. Polikaitis, R. Apėikytei pianinu pritariant, sugiedojė Amerikos himną. Pakviestas kalbėti Lietuvos konsulas dr. J. Bielskis trumpai priminė, kaip čia rūpintasi Simą Kudirką išlaisvinti. Pabrėžė nepaprastą Kudirkos ištvermę ir pavadinimą jį laisvės kovų simboliu.

Toliau programa taip surikiuota, jog po kiekvieno sveikinimo ar prakalbėles buvo ir meno dalykų. Solistas A. Pavarasis padainavo O. Metrikientės kompoziciją "Nemunėlis" ir G. Gudauskienės sukomponuotą dainą "Simui", pagal R. Banaitytės žodžius.

"Vaidila Valiūnas prie užgesusio švyturio", B. Brazdžionio eilėraštį deklamavo D. Mackialienė. (Šį eilėraštį poetas parašė 1970 metais tuoj po Simo Kudirkos išdavimo rusams. Pats autorius jį pirmą kartą skaitė 1970 m. gruodžio 5 dieną Los Angeles mieste Liet. Fronto Bičiulių literatūros vakare. B. Brazdžio nio deklamacijoje eilėraščio vienas posmas šitaip skambėjo:

Grudžio 22 d. Marshall auditoriojoj scenon su lietuviu atsisveikinti iškviesti, iš kairės: Marija Šulskienė, Simas Kudirka, Eugenija Kudirkienė. Antroje eilėje meninės programos atlikėjai: A. Pavarasis, A. Polikaitis ir Janina Čekanauskienė. L. Kanto foto

— Ko tu, ko tu užgesai, senasis švyturys, Svietes gangsterio Čaponės, nacio [Schmito, ir bedievio Šliūpo kartai?]

Dėl šitokio šliūpo su gengsteriu Capone sugretinimo losangeliečių tarpe tada kilo pasipiktinimas. Protestus poetui reikė ne kokie šliūptarniai, bet kultūringi katalikų organizacijų veikėjai. Vienas iš protestavusių sakėsi į akis poetui pasakęs: — Tu mirsi ir daug tavo eilėraščių bus užmiršti. Bet aušrininko šliūpo lietuvių tautos atbudinimo veikla neišdils iš lietuvių kultūros istorijos.

Atrodo, kad protestai poetą paveikė ir jis savo kūrinyje dabar vietoje šliūpo mini bedievių Bimbą, nors Bimba ne tiek garsus bedievybe, kiek komunistine veikla).

Toliau sveikintųjų eilėje buvo J. Žmuidzinas. Jis LB Vakarų apygardos ir JAV LB Tarybos narys, tad šių vienetų vardu kalbėdamas linkėjo sulaukti vieningos išsivijios.

Solistė B. Dabšienė padainavo B. Dvarionio "Zvaigždutę". Po šios dainos scenon įėjo V. Čekanauskas, sveikindamas Kudirką Amerikos Lietuvių Tarybos Los Angeles skyriaus vardu, linkėjo, kad Kudirka būtų lietuviams kelrodžiui į vienybę.

"Kaktuso priesaika" — D. Mitkienės eilėraštį deklamavo D. Mackialienė. Tuoj po deklamacijos scenon įėjo vietinio radijo klubo pirm. V. Gilyš ir valdybos narė D. Kaškeliene. V. Gilyš perskaitė gražiai surašytą išspausdintą Kudirkos sveikinimą. Tą sveikinimą, lyg albumą, ir dar dovanėlę (užrašams kalendorių su rašmenimis, papuoštą radijo klubo ženklų) įteikė S. Kudirkai.

B. Budriūno kompozicija "Šauksmas" dainavo solistė J. Čekanauskienė. Jaunas skautas L. Butkyš perskaitė Kudirkos pasveikinimą, kurį gan įdomiai skautai suredagavę. S. Makarevičius jūrų skautų vardu kalbėdamas pranešė, jog jūreiviai skautai Kudirką apdovanoja Gintaro ordinu ir čia pat salėje jį įteikė.

Rimtautas Dabšys dainavo vieną G. Gudauskienės kompoziciją, o L. Kojelis sveikino Kudirką ateitininkų vardu. LB Jaunimo ansamblio šokėjai pašoko "Kepurinę" ir "Kubilą". R. Žukas Kudirką sveikino jaunimo vardu, kurs anais metais Los Angeles mieste organi-

zavo demonstracijas, reikalaujant Kudirkai laisvės.

Rašytojas J. Gliauda, knygos "Simas" autorius, kiek ilgiau aną tragišką laikotarpį nagrinėdamas, kalbą baigė siūlydamas S. Kudirkai ir šeimai apsigyventi Los Angeles mieste.

Vyrų kvartetas: E. Jarašiūnas, B. Seliuksas, R. Dabšys ir A. Polikaitis, padainavo dvi dainas — "Kalniškės mūšis" ir "Gražinkit laisvę", kompozicija B. Budriūno. Visiems solistams ir kvartetui pianinu pritarė Raimonda Apeikyte.

Losangeliečių jaunimo aktyvi veikėja J. Pažeraitė perskaitė angliškai surašytą, gana ilgoką, rezoliuciją, kuri būsianti išsiuntinėta Amreikos valdžios žmoneis, spaudai ir kt. Rezoliucija pasirašyta ne viso Kudirkai pagerbti komiteto, bet tik J. Čingos, LB Vakarų Apygardos pirmininko. Keistokas dalykas. Dabar puikiai žinoma, kokią galybę Jungtinėse Tautose turi komunistinis ir kartu su juo einas "trečiasis pasaulis" — Azijos ir Afrikos tautos. Simas Kudirka vienoje savo kalboje čia Los Angeles mieste pabrėžė, jog reikia Jungtines Tautas nuo komunizmo įtakos išvalyti. Ir štai, nežiūrint tokios padėties, ponas Činga prašydino rezolucijon reikalavimą, kad Amerikos valdžia atiduotų Lietuvos bylos sprendimą Jungtinėms Tautoms, kaip tai pageidauta prieš keletą metų anoje 416 kongresinėje rezolucijoje. Kitaip sakant, kai kurie mūsų veikėjai nori, kad dabar Lietuvos byla būtų sprendžiama Jungtinėse Tautose ir kad komunistai, turi toje organizacijoje balsų daugumą, užsitvirtintų tarptautinėje institucijoje, gaudami pritarimą, jog jie gerai yra padarę, Lietuvą ir Baltijį okupuodami. Nerimtesnio žingsnio vargu begalima sugalvoti!

S. Kudirkos kalba

Kalbėjo gan ilgokai, bet įdomiai. Sveikino losangeliečius ir dėkojo už darnius žingsnius tiesos ir laisvės labui. Priminė tebekalnamus lietuvius. Kalbėjo apie 1945 metais vakarų pasaulio politikų klaidas, kurių dėka tiek pasaulio atiteko komunistams. Reikė vilties, kad laisvės kova bus laimėta.

Kaip ir kai kur kitur ir čia Simas Kudirka rodė sidabrinį 10 litų su Vyčiu, kaip vienybės simboliu, kviesdamas į vienybę. "Kas davė teisę pavergti?", keldamas tokį klausimą, Simas Kudirka priminė Sovietų S-gos kalėjimus, kur neįleidžiami stebėtojai žurnalistai, kur žmonės supuvusiais kopūstais ir sušvinkusia žuvimi maitina.

Papasakojo apie karcerius ir slaptus kalėjimus. Jis pats buvęs nubaustas karcerin, nes atsisakėdavęs eiti į komunistinio švietimo pamokas. Karcerijoje duodama vandens ir kiek duonos. Po kiek laiko žmogus taip sumenksta, jog galima, kaip jis sakė, "groti ant šonkaulių". Baigdamas savo kalbą Simas Kudirka linkėjo, kad lietuvių tarpe neatsirasitų Judošų. Po Simo Kudirkos kalbos sugiedotas Lietuvos himnas.

Scena buvo papuošta gėlėmis ir P. Gasparonio skulptūra, kurią kai kurie losangeliečiai nupirko ir Kudirkai padovanojo. Skulptūra vaizduoja Simą Kudirką 1970 metais laive pagalbos šaukiantį. Kudirkai pasitiktį komiteto įdinininkas prel. J. Kučingis šiek tiek užuominomis pritarė apie vietoje buvusius ne sklandumus komitetą sudarant. Į tą komitetą įėjo bendruomenės atstovas J. Činga, Alto — V. Čekanauskas, parapijos — klebonas J. Kučingis ir Balfo V. Pažiūra.

Prel. Kučingis pranešė, jog aukų Kudirkai surinkta 4,264 doleriai. Ragino dar aukoti, nors iki lygiai 5,000. Aukotojų dar buvo ir galutinė suma bus vėliau žinoma. Linkėjo prel. Kučingis Kudirkai nenustoti prieš komunizmą kovoti ir patarė net į Vatikaną pas popiežių nukeliauti ir ten kai kuriuos monsinjorus ir kardinolus apšviesti. Šį linkėjimą publika palydėjo smarkiais plojimais.

HOT SPRINGS, ARK.

— Jonas Bagdanavičius, 240 Division St., Hot Springs, Ark., Kūčių dieną, gavo pasveikinimą iš JAV Prezidento Gerald Ford su gražiais linkėjimais jo gimtadienio progą. Malonu, kad mūsų savanoris-kūrėjas ir nepailsintis kovotojas už Lietuvos laisvę buvo taip nepaprastai pagerbtas. Jono Bagdanavičiaus sveikata truputį sušlubavo ir dabar jis yra St. Joseph Memorial Hsp., Hot Springs.

— Bendras Kūčias Hot Springs lietuviai turėjo 1974 m. gruodžio mėn. 24 d. šv. Jono bažnyčioje parapijos salėje. Kūčiose dalyvavo netoli šimto žmonių. Ši tradicija jau tęsiama daugel metų ir jas ruošia LB apylinkės valdyba.

— Zigmąs Vaičaitis, gyv. Hot Springs, išvežtas gydyti į Chicago, mirė Chicagoje praeito gruodžio 20 d. ir palaidotas šv. Kazimiero lietuvių kapinėse, Chicagoje.

— Marija Vaičaitienė, gyv. Hot Springs, išbuvusi 3 dienas ligoninėje, mirė 1974 m. gruodžio 23 d. Hot Springs. Išvežta laidojoti į Chicago. Šios vyro ir žmonos mirtys labai liūdnai nuteikė visą mūsų bendruomenę.

— Radijo valandėlė "Laisvės Varpai" turi savo rėmėjų klubą. Radijo klubo rėmėjai savo mėniniame susirinkime, kuriam pirmininkavo prof. dr. P. Skardžius ir sekretoriavo J. Grybauskas, priėmė naujus įstatus ir išširinko — perrinko vadovybę ir kontrolės komisią. Vadovybė sudaro: Tomas Dambrauskas — pirmininkas, Juozas Grybauskas — sekretorius ir Antanas Kruk-

lys — kasininkas. Programų paruošėjai ir pranešėjai: Tomas Dambrauskas ir Salomėja Smailienė, o pagalbininkai — 2 grupė: Ema Užemienė, Antanas Zubavičius ir Petras Smailžys.

— Jonas Miceika, 444 Orange Ave., Hot Springs, Ark., neseniai atsikėlė iš Chicago, nuolatiniai gyvenimui į Hot Springs ir tuojau įsijungė į bendruomenės veiklą. Jaučiasi patenkintas savo nauja vietoje.

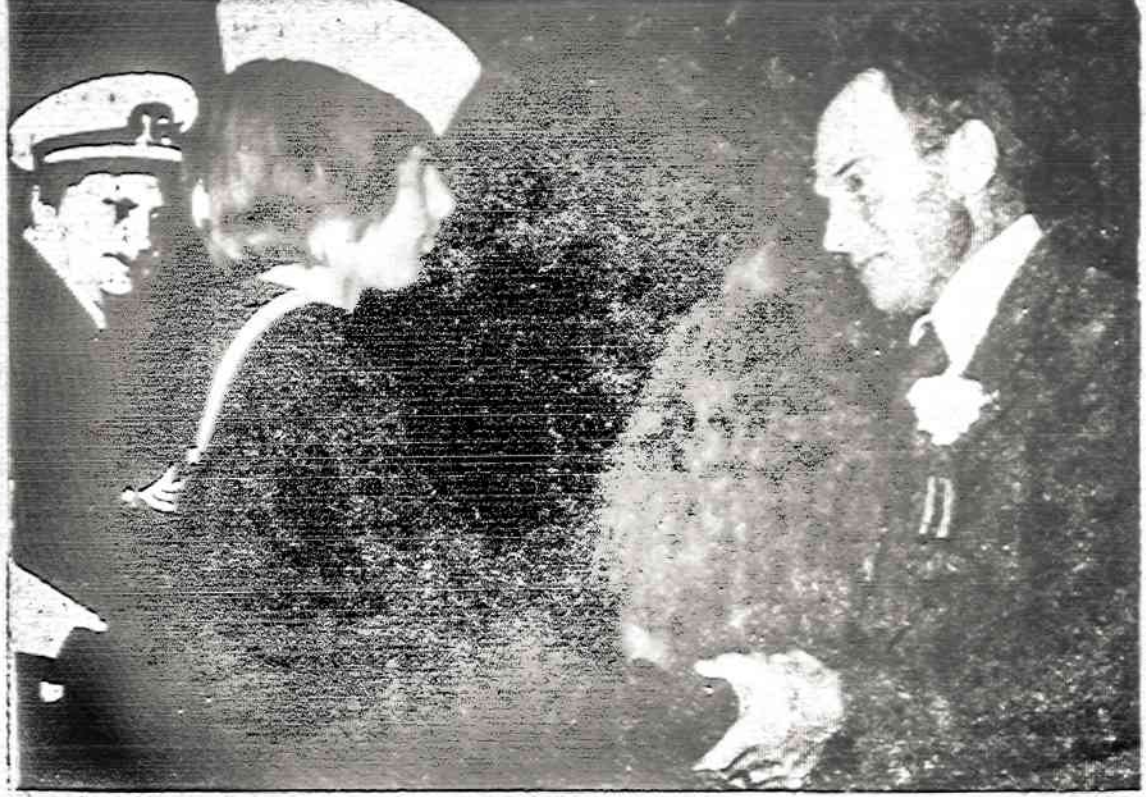
— Bronius Kraučeliūnas, 203 Hilltop Dr., Hot Springs, Ark., susirgo ir gydomas St. Joseph Memorial Hsp., Hot Springs.

P. Guntinas

♦ Tarp draugų ieškok tu, kurie daugiau už tave išmano.

R. Šumanas

♦ Norint pažinti žmogų, reikia su juo kartu suvalgyti puodą druskos. Liaudies patarlė

Losangelietis jaunas jūrų skautas Arvydas Raulinaitis sveikina Simą Kudirką. Paveikslą kairėje skautas S. Makarevičius. L. Kanto foto

J. AUGUSTAITIS

ANTANAS SMETONA IR JO VEILKLA

154 psl. knyga. Kaina \$2.50

Nei vienas žmogus, noris pažinti nepriklausomos Lietuvos ir Antano Smetonos valdymo laikotarpį, negalės apsieiti be J. Augustaitio parašytos studijos. Ši knyga būtina kiekvienam, norinčiam pažinti netoliną Lietuvos praeitį. Lietuvoje gyvenusių ir Smetonos valdymo laikotarpį pažįstantieji žmonės tvirtina, kad J. Augustaitis teisingiausiai ir tiksliausiai aprašė ir įvertino Antano Smetonos veiklą.

J. Augustaitio knyga galima gauti "Naujienose" darbo valandomis. Kas negali užėiti į "Naujienas", tai prašomas persiųsti \$2.50 čeki arba Money Order, pridėdant 20 c. persiuntimui paštu, tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. HALSTED STREET, CHICAGO, ILLINOIS 60608

Gavę pinigų, tuojau knyga pasiusime.

SLA SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

SLA — jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenei ir išmokėjo daugiau kaip SEPTYNIUS MILIJONUS dolerių savo apdrauštoms nariams.

SLA — didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvybės apdraudą ir ligoje pašalpą, kuri yra pigi, nes SUSIVIENIJIMAS neieško pelno, o teikia patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.

SLA — jau turi daugiau, kaip tris su puse milijono dolerių kapitalą, tad jo apdrauda tikra ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausias apdraudas nuo \$100.00 iki \$10,000.00.

SLA — jaunimui duoda gera Taupomąją Apdraudą - Endowment Insurance, kad jaunuolis gautų pinigų aukštojo mokslo studijoms ir gyvenimo pradžiai.

SLA — duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą: už \$1,000.00 apdraudus tik \$3.00 mokesčio metams.

SLA — AKCIDENTALĖ APDRAUDA naudinga visokio amžiaus asmenims, rekomenduojama lietuviškų KLUBU ir draugijų nariams. Už \$1,000.00 akcidentalės apdraudus mokeskis \$2.00 i metus.

SLA — kuopos yra daugumoje lietuvių kolonijū. Kreipkitės į kuopų veikėjas ir jie plačiau paaiškins apie SUSIVIENIJIMO darbus.

Gausite spausdintas informacijas, jeigu parašysit:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

307 WEST 30 STREET, NEW YORK, N. Y. 10001

Neseniai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, choral, grupės, užsakiusios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

Taupykite dabar pas mus

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirmia, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams išgyti.

Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

NEW RATES ON SAVINGS CERTIFICATES

7 1/2%	PER ANNUM:
	\$5,000.00 OR MORE
	4 YEAR MATURITY
6 3/4%	\$5,000.00 OR MORE
	36 MONTHS MATURITY
6 1/2%	\$2,500.00 OR MORE
	1 YEAR MATURITY

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St. Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais. Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatytį.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone MA 1-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$30.00 per year. \$16.00 per six months. \$8.50 per 3 months. In other USA localities \$26.00 per year. \$14.00 per six months. \$7.50 per three months. Canada \$30.00 per year; other countries \$31.00 per year.	
15 cents per copy.	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiesčiuose:	
metams \$30.00	
pusei metų \$16.00	
tris mėnesiams \$8.50	
vienam mėnesiui \$3.00	
Kitose JAV vietose:	
metams \$26.00	
pusei metų \$14.00	
trims mėnesiams \$8.50	
vienam mėnesiui \$3.00	
Užsienioose:	
Metams \$31.00	
pusei metų \$18.00	
vienam mėnesiui \$4.00	
Naujienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro šeštadieniais — iki 12 val.	

Kas apmokėjo Kudirkų kelionę?

Dr. Kazys Bobelis, Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas praėjusių metų antrą spalio savaitę pasiuntė Valstybės Departamentui laišką, kuriame buvo pinigai Simo Kudirkos ir jo šeimos lėktuvu kelionei iš Maskvos į Chicago. Už savaitės tas pats Valstybės Departamento pareigūnas pranešė, kad reikalinga dar papildoma suma įvairioms kelionės išlaidoms. Dr. Bobelis, nelaukdamas posėdžio ir Amerikos Lietuvių Tarybos čekio, pasiuntė savo asmenišką \$500.00, kad būtų apmokėtos visos kelionės išlaidos.

Amerikos Lietuvių Tarybos vadovybė visą laiką palaikė ryšius su Valstybės Departamentu. Atsakingi pareigūnai laiku informuodavo Dr. Bobelį ir su taryba glaudžiai bendradabiaujančius kongreso atstovus apie sovietų valdžios nutarimą išleisti Kudirką ne tik iš kalėjimo, bet ir iš Sovietų Sąjungos. Simas Kudirka būtų galėjęs anksčiau išvažiuoti, bet jis norėjo išsivežti visą savo šeimą — motiną, vaikus ir žmoną, todėl visas reikala kiek ilgiau užtruko.

Amerikos Lietuvių Taryba kelionę apmokėjo žmonių sudėtais pinigais, todėl viešai ir paskelbė atliktą darbą. Chicago yra didžiausioji Amerikos lietuvių kolonija, čia veikia visos organizacijos turi savo centrus, todėl ir prašyta atvežti Kudirką į Chicago, kad jiems būtų lengviau įsikurti ir Amerikoje atsistoti ant kojų. Visiems Kudirkams tiketai buvo išpirkti iš Maskvos į Chicago. Kudirka Chicagoje buvo laukiamas, bet jis sustojęs New Yorke, kad sena motina po ilgos ir sunkios kelionės galėtų porą dienų pailsėti. Kudirkai laikinai apsisostoję pas latvi, bet vėliau nutarė ten ilgesnį laiką pasilikti.

Kudirkams atskridus į New Yorką, Chicagoje marionų leidžiamas Draugas, besiremiamas JAV Lietuvių Bendruomenės krašto valdybos pranešimu, paskelbė, kad Kudirkų kelionę iš Maskvos į New Yorką apmokėjusi dabartinė Bendruomenės krašto valdyba. Amerikos lietuviai nustebė šitokiu pareiškimu. Visuomeniniame lietuvių gyvenime tokių dalykų dar nebuvo. Amerikos aviacijos bendrovės reikalavdavo pinigų lėktuvų

kelionėms, bet jos niekad nereikalavdavo dvigubo mokescio už vieną kelionę. Tas keistas pranešimas sukėlė daug kalbų ir įvairių komentarų, bet aiškumas jis neišė.

Amerikos lietuviai buvo pripratę prie teisingų pranešimų. Jie žinojo, kad Amerikos Lietuvių Tarybos pranešimais visuomet galėdavai pasitikėti. Amerikos Lietuvių Tarybos vadovybė nėjo į ginčus su dabartine krašto vadovybe arba lietuviams primestu jų organu, bet besiteiraujantiems žmonėms davė čekio numerį, kuriuo buvo išsiųsti pinigai. Valstybės Departamentas Kudirkų kelionės tiketus užsakė Pan American bendrovėje. Kudirkams atvykus į Ameriką, Pan American ne tik pranešė Amerikos Lietuvių Tarybai apie sėkmingą kelionę, bet grąžino likusius pinigus.

Tuo tarpu krašto valdyba per savo organą dar kartą paskelbė, kad JAV Lietuvių Bendruomenės apmokėjo Kudirkų kelionę iš Maskvos į New Yorką. Amerikos Lietuvių Taryba šiuo reikalu daugiau nieko nepranešinėjo ir neaiškino. Šį kartą marionų laikraštis rado reikalo misteriją išaiškinti. Juozas Gaila, frontininkų Bendruomenės krašto valdybai parinktas pirmininkas, Draugo Nr. 296 paaikšinęs apie Lietuvių Bendruomenės Amerikoje aviacijos įsteigimą ir tos aviacijos žygdarbius, panoro išaiškinti ir S. Kudirkos atvykimo aplinkybes. Šių metų sausio 2 dienos Drauge yra j. g. (yra pagrindo manyti, jog tai yra tas pats p. Gaila) pasirašytas paaikšiniamas, kaip Bendruomenė, neturėdama pinigų "apmokėjo" Kudirkų kelionę. Tas ponas šitaip rašo:

"1974 m. spalio viduryje Valstybės Departamentu pareigūnai pranešė LB krašto valdybai, kad Simas Kudirka greitai būsiąs išleistas ir paprašė jų kelionės bilietų. Spalio 16 d. krašto valdyba nupirko S. Kudirkai ir jo šeimai bilietus į New Yorką Pan American linija, nes buvo sužinota, kad jis apsistos Rytuose. Už savaitės krašto valdybai buvo pranešta, kad LB nupirkus minėtus bilietus, po kelių dienų kita organizacija taip pat nupirko bilietus ir Valstybės Departamente reikalaujanti, kad Kudirka būtų atskraidintas jų bilietais į Chicago. Krašto valdyba pareiškė, kad LB visai nesvarbu, kokiais bilietais Simas atskris, svarbu tik, kad atskristų... Pažymėtina, kad Kudirkams bilietai buvo nupirkti ne k. v. narių asmeniniais pinigais, bet pinigais, paimtais iš Kudirkų Fondo, t. y., visuomenės suaukotais pinigais S. Kudirkai. Tik Kudirkams atvykus į New Yorką, krašto valdyba buvo painformuota, kad pasinaudota LB bilietais, tačiau už kelių dienų sužinota, kad vėl vyksta ginčai dėl bilietų. Tada krašto valdyba kreipėsi į Pan American, prašydama iširti bilietų reikalą, ir, jei LB bilietais nepasinaudota, grąžinti pinigų į Kudirkos Fondą. Iki šiol pinigai negauti". Draugas, 1975 m. sausio 2 d., 3 psl.)

Ar nevertėjo šauniamam krašto valdybos pirmininkui pirma iširti, kas apmokėjo Kudirkų kelionę, tai būtų nereikėję skelbti dar vienos "Bendruomenės aviacijos" istorijos. Kas patikės jo pranešimais, jeigu jis taip naviškai žmones klaidina?

SKAITYKITE NAUJIENAS

Paveikslė matome Amerikos Lietuvių Bendruomenės perorganizuotą pasiryžusių pareigūnų grupę. Paveikslė priešakyje sėdintis matome laikinos tarybos prezidentą: pulk. Sovą, mokytoją O. Replienę, kanzoninką V. Zakaruską, tarybos pirmininką Dr. Zenoną Danilevičių, tarybos sekretorę mokytoją M. Pešerionę ir JAV Lietuvių Bendruomenės krašto valdybos pirmininką Andrių Juškevičių. Stovi įvairūs pareigūnai ir spaudos atstovai. C. Genucio nuotrauka

J. KAJECKO ŽODIS Į LIETUVĄ

Lietuvos atstovas Washingtone per Amerikos Balso radiją 1975 Naujų Metų proga užregistravo ir į pavergtą Lietuvą pasiuntė šias mintis:

Garbingos Tėvynės Mielieji Tautiečiai, Naujųjų 1975 Metų proga giliai nuodirdžiai sveikinu visus lietuvius, ypač Tėvynėje gyvenančius.

Vakarų pasaulyje gyvenę lietuviai 1974 metais ryžtingai veikė lietuvių išlaisvimo ir puoselėjimo srityse. Jie taip pat energingai gynė Lietuvių Tautiečių teisę laisvai pasirinkti tokią tvarkymosi formą, kokios ji pati nori ir kad jai, kaip ir kitoms tautoms būtų užtikrinta teisė laisvai apsispręsti. Ta prasme gyvai reikėsi Aštuntasis Amerikos Lietuvių Kongresas Chicagoje susauktas Amerikos Lietuvių Tarybos, VLIKO Seime Bostone ir ypač Simo Kudirkos ir jo šeimos su tikimais įvairiuose vietovėse, vieningai visų lietuvių fengti.

Ką tik paminėtuose renginiuose ir kitomis progomis lietuviai ryžtingai akcentavo veiklos reikalą, kad pagrindinėms žmogaus teisėms būtų užtikrintos ir lietuviams. Su gilia padėka JAV Vyriausybė ir žmonėms tenka pami-

vyriausias daktaras pirmą kartą visiems ir visur paskelbė, kad rūkyti yra žalinga žmogaus sveikatai, kad rūkymas sukelia vėžį ir įvairias širdies ir plaučių ligas.

Pradedamoji nerūkantiųjų savaitė įvedama norint rūkoriais mandagiu būdu priminti, kad yra priimtas ir galioja "No-Smokers Bill of Rights", kad tas bilius yra svarbus dokumentas, kurio visi turi prisilaikyti. Rūkoriai turi neužmiršti, kad niekas nenori iš savo plaučių traukti dūmo, kurs yra išpučiama iš kito plaučių ir kad viešose vietose, kur yra žmonių, rūkoriai savo gera valia susivaldytų nuo rūkymo. Savaitė nuo sausio 11 iki 17 d. skelbiama gera laisva valia, be prievartos ir pabaudų, bet tuo labiau, kad rūkoriai susiprastų.

Sveikindamas Mielūs Tautiečiai Tėvynėje Naujųjų Metų proga, linkiu, kad 1975 Metai būtų geri ir duotų galimumo susilaukti didesnio pagrindinių žmogaus teisių gerbimo bei šviesesnių laisvės pragiedrulių.

Nerūkantiųjų savaitė

Savaitė nuo šių metų sausio 11 dienos (šeštadienio) iki 17 dienos (penktadienio), skelbiama nerūkantiųjų savaitė J. A. Valstybės bendru sūkiu, kad "nerūkantieji turi lygias teises".

Nerūkantiųjų lygioms teisėms pademonstruoti ši savaitė parinkta, kadangi sausio 11 dieną sueina lygiai 11 metų, kai Jungtinių Amerikos Valstybių

Argumentas prieš evoliuciją

2545 metais prieš Kr. gimimą šumerų valdovas Urukagina' rašė:

"Kyšininkavimas, netvarka ir tinginystė įsigalėjo visame krašte. O jaunuomenė? Mūsų visuomenė ilgai negyvuos, jeigu jaunimui rūpi tik tušti malonumai. Gyvenimas jiems tik šėlimas, ir todėl jie tesirūpina tik šia diena!"

JUOZAS ŠMOTELIS SENOVĖS LIETUVIŲ TIKĖJIMAS IR DIEVAI (MITOLOGINIAI PASAKOJIMAI)

21. 26. Vytolis, apėjęs kovos lauką, apžiūrėjęs žuvusius ir sužeistuosius, klupo ant kelių ir šaukė: "Dievai! Ar jūs matot šį baisų eikvojimą? O dievai, svetimi ir savi! Ko brovėsi ir mūsų kraštą šie vyrai, kurių lavonai čia guli? Juk mes niekuo jiems nenusikaltome, nieko iš jų nesamę paveržę. O jie veržiasi čion ir grobia, kas ne jų. Svetimieji dievai! Ar sutverdami savuosius, nedavėt jiems teisingumo jausmo?" — Taip Vytolis šaukėsi į dievus, bet atsakymo nesulaukė.

27. Sunki buvo Vytolio dalia. Jis gimė kryžiuočių antplūdžio metu ir visą savo gyvenimą, mažne du šimtus metų, gynė nuo jų Lietuvos žemę. Protarpiais ir Lietuvą veržėsi ir švedai, kurie taip pat kaip ir kryžiuočiai plėšė naikinio kraštą. Karo nusiaubtame krašte plito karių atneštos ligos, o paskui jas sekė badas. Vytolis meldė dievų pasigalėjimo ir pagalbos saviesiems, bet pagalbos nesulaukė. Po sunkių ir žiaurių kovų daugumos lietuvių ištvėrmė palūžo: jie pasidavė krikščijai ir priėmė kitą tikėjimą. Zemačiai kelioliką metų dar laikėsi, bet kai apsikrikščijo ir jų valdovas didysis kunigaikštis, priėmė krikštą ir jie. Vytolis, matydamas liūdną savo tautos ateitį, nuėjo į alką, susikrovė laužą ir susidedino.

K. Vainausko pasakojimas, papildytas J. I. Kraševskio ištraukomis

KAS YRA IR KAIP SUSIDARO TIKEJIMAS?

Religinis tikėjimas, kaip pripažįsta istorikė Vanda Daugirdaitė - Sruogienė, nušviečia žmonių būklę ir duoda galimybės pažinti jų kultūrinį lygį. Tačiau tikėjimas tik tada turi išliekamą istorinę reikšmę, kai jis yra surašytas, o lietuvių tikėjimas iki šiol tebuvo pasakojimuose — nerašytas. Greitu laiku išnyks ir pasakojimai, nes jaunoji karta vengia ar pasakojimus besurinks. Šis rinkinys, manau bus vienintelis.

Istoriniai faktai rodo, jog visi religiniai tikėjimai remiasi tais pačiais dalykais, būtent pasakojimais. Pirma yra sukuriami pasakojimai, vėliau jie išlyginami, o dar vėliau — surašomi. Tokiu būdu gaunasi tikėjimo vaizdas ir turinys.

Lietuvių religiniai pasakojimai liko nesurašyti, nes anuo laiku, kai tas tikėjimas veikė, lietuviai savo rašto dar neturėjo. O kai jie raštą savo kalbai pritaikė, jau buvo priėmę kitą tikėjimą. Naujo tikėjimo skelbėjai dėjo pastangas, kad senasis tikėjimas būtų užmirštas.

Vienok lietuvių religiniai pasakojimai išliko iki XX amžiaus pradžios. Prileisim, kad pasakojimai amžių tekmeje keitėsi, aiškėjo, įgijo daugiau logikos, bet savo esmėje liko seni.

Patys seniausi pasakojimai teigia, kad lietuviai būvę saulės dievintojais. Gyvenant vėsiam klimata, saulės spinduliai buvo mieli. Saulės spinduliai buvo matomi ir suprantami geriau, nei nematomieji dievai.

Ilgainiui lietuviai įsitikino, kad saulė, nors ir labai naudinga, bet pati nieko nesutveria — ji tveriamosios galios neturi. Tada imtasi pasakojimų apie Sutvėrėją ir jo žygius. Taip prasidėjo tikėjimas į dievą Sutvėrėją.

Gamtos įvairumas lietuviams įkvėpė mintį, jog vieno dievo nėra gana. Nežiūrint kaip didi išmintis, visvien ji visko apimti negali ir tvarkyti nepajėgs: turi būti daugiau dievų, ipareigotų skirtingiems reikalams. Tad palengva susidarė gausi 24 dievų šeima.

Be dievų, dievaičių ir deivių, dar buvo ir jų pagalbininkai: paukščiai, žalčiai, rupūžės ir bitės. Paukščiai padėdavo dievams naikinti kenksminguosius lakiojančius vabzdžius. Rupūžės apšvarindavo daržus nuo visokių daržoves gadinančių roplių. Žalčiai buvo namų švarintojai: suėdavo svirplius, tarakonus, šimtakojus ir kitus trobų vabzdžius. Bitės tarnavo vaismedžių gerbesniam apvaisinimui. Kitataučiai, matydami lietuvius darniai sugyvenant su žalčiais ir rupūžėmis, skelbė, kad menamai jie tuos sutvėrimus ir garbina, kaip dievus. Nesąmonė!

Kitas būdingas lietuvių požymis — vėlių garbinimas. Jie tikėjo pasakojimams, kad Sutvėrėjas, tverdamas vėlę, dėjęs į ją nemirtingumą ir daug kitų savo asmens ypatybių, ir pasiuntęs ją į žmogų, kaip savo pasiuntinį. Kitiems gyvūnams Sutvėrėjas tokio pasiuntinio nedavęs. Lietuviai tikėjo kad vėlė ateina į žmogų po jo užgimimo, ir išėina jam mirus. Bet vėlė gali išeiti ir iš gyvo žmogaus, jei žmogus savo blogais darbais pakartotinai ir dažnai susiterštų. Netekimas vėlės esąs didelis smūgis, nes vėlė esanti maloni žmogaus gyvenimo draugė.

Taip susigyvenę su vėlėmis, lietuviai išmoko jas gerbti, nes jas gerbdami, tuomi jie pagerbė ir patį Sutvėrėją. Be to, vėlės veikė ir kaip žmogaus užtarėjos, nes dvasia su dvasia geriau susikalba.

Mirusių tėvų ar kitų šeimos narių vėlės buvo pašomos pasilikti su gyvaisiais.

Jau tolimoje senovėje lietuviai, statydami sau bakūzes, padarydavo lakteles vėlėms nutūpti ir pasnausti. Vėlesniais laikais, kai pradėjo statyti namus su lubomis, palūbėse virš sijų (balkių) padarydavo urvelius, kur vėlės nekludomos rasdavo prieglaudą. Tas paprotys buvo taip prigijęs, kad vėlesnių laikų namų statytojai palikdavo tuos urvelius, net nežinodami, kam tie urveliai yra reikalingi.

Krikščionybė vėlių gerbimą pakeitė. Krikščionys siuntė vėles į skaiстыklą, į dangų ar į pragarą, bet jų gerbimas lietuviuose neišnyko. Net vėlių šventės tebėra madoje. Lietuviai dar tiki, jog vėlės kartą metuose renkasi į savo gyvenamąsias vietas ir tarpusavyje praleidžia dieną ir naktį. "Vėlinės" yra toji vėlių šventė.

Ir dievų garbinimas pas lietuvius buvo kitoks, nei pas kitas tautas. Lietuviai neturėjo tokių šventovių, kaip krikščionys — nei statulų, nei paveikslų, vaizduojančių dievus. Jie tikėjo, kad įsikūnijęs dievas ar dievaitė nesiskiria nuo kitų lietuvių. Lietuviai neturėjo visiems privalomų maldų. Kiekvienas asmuo kreipdavosi į dievą savotišku būdu ir savais žodžiais. Tik šventės ir padėkos dienos būdavo bendros.

Lietuviai tikėjo, kad dievai savo buvimu yra įsipareigoję padėti silpniesiems, nes sutvėrimo pradžia yra neapsakoma garbė, kuriai neprilygs nei žmogaus burnos žodžiai, nei giesmininkų paukščių giedojimai.

Autorius

Pabaiga

TELEF. PR 8-3225

DR. ANNA BALIUNAS
AKIJ, AUBU, NOSIES
IR GEBULAS LIGOS
2858 W. 63rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. G. BALUKAS
AKUMERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building), Tel. LU 5-6446
Pirmą ligonius pagal susitarimą.
Jei neatliepia, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELS
INKSTŲ IR ŠLAIPIMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
340 SUMMIT STREET
ROUTE 33, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEMlock 4-5849
Resid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadi. 1-7 val.
antradi. penktadieni nuo 1-5, treči.
ir šeštadi. tikai susitarus.

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinikos
Medicinos direktorius,
938 S. Mannheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis ir
šeštadieniais 8-3 val.
Tel. 562-2727 arba 562-2728.

REZ.: GI 8-0873

DR. W. EISIN - EISINAS
AKUMERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6182 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
silepia, skambinti MI 3-0001.

Ofiso tel.: HE 4-1818
Kasdien: PR 4-9801

DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET

VALANDOS: Pirmadieniais, antradi-
eniais, ketvirtadieniais ir penktadi-
eniais nuo 3 iki 7 val. popiet.
Tik susitarus.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val pagal susitarimą. Uždaryta treči.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val: antradi. nuo 1-4 po pietų.
Ketvirtadi. nuo 3-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendrą praktiką, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradi., trečiadi.
ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadi-
eniais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123
Resid. telefonai: Gibson 8-6195
Pirmą ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefonai HE 4-2123.
Jei neatsilepia, tai telefonai GI 8-6195.

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Ban-
džai. Speciali pagalba kojomis
(Arch Supports) ir t. t.
Val: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1.
2830 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telefonai: PRspect 6-5084

3 easy ways
to get the
Zip Codes
of
people
you
write to:
1 When you receive a letter,
note the Zip in the return
address and add it to your
address book.
2 Call your local Post Office
or see their National Zip
Directory.
3 Local Zips can be found
on the Zip Map in the
business pages of your
phone book.
Published as a public service in coop-
eration with The Advertising Council.

KALĖDOS ŠLA VEIKEJŲ TARPE

POVILAS DARGIS, ŠLA prez.

Dar gyvenant tėviškėje, Vieknūose puikiai pamenu, kaip mes laukdavom Kalėdų švenčių.

O juk jas švęsdavome net tris dienas. Pirmą dieną praleisdavome savo šeimoje, Ant-
rąją ir Trečiąją dieną lankant
kaimynus arba juos sukvi-
eiant į savus namus.

Mums jaunimui — vaikams
būdavo didelis malonumas sek-
ti žemaitiško dūdų orkestro mu-
zikantus, kurie "pūsdami trū-
bas" keliavdavo iš namų į
namus, sveikindami su Kalė-
dų šventėmis.

Nuo tų dar jaunystėje pra-
leistų švenčių praėjo daug
metelių, tačiau ir šiandieną
malonu jas prisiminti.

Mūsų tautiečiai ir čia Ame-
rikoje gyvendami seka dar tė-
viškėje įprastą Kalėdų šven-
čių tradicijas.

Ypač tų tradicijų prisilaiko
mūsų apylinkės ŠLA nariai.
Pirmiau Pittsburgho apygar-
doje ŠLA didesnės kuopos ir
net apskritis surengdavo, apy-
linkės vaikučiams, Lietuviš-
kas Kalėdas — Eglutę, na, o
dabar pasitenkina, kad ir pri-
vačiuose namuose, pasikvi-
eiant draugus ir sykiu atšven-
čiant Kalėdas.

GRADINSKAS
MUZIKA
IŠ EUROPOS
PLOKŠTELESE
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998

GUŽAUSKŲ
GĖLES VISOMS PROGOMS
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

GĖLININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandom
gražiausios gėlės ir vainikai antka-
pių papuošimui ir sezoninės
kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — Pilna aprauda
ZEMA KAINA
R. ŠERENAS
Tel. WA 5-8063

MOVING
Apraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: Frontier 6-1882

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pima-
dienio iki penktadienio 11-12
val. ryto. — Šeštadieni ir sek-
madieni nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.
Telefonai: HEMlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

KNYGOS ANGLŲ KALBA
A VISIT TO SOVIET OCCUPIED LITHUANIA. Čia gietės išpūziami or-
puotoje Lietuvoje apsilankius. 101 psl. Kaina \$1.00.
J. Jasminas, A KISS IN THE DARK. Pikantiškų ir intymių nuotykių
aprašymai, paimiti iš gyvenimo. Lengvas stilius, gyva kalba, gražiai išleis-
tu. 100 psl. Kaina \$2.50.
Kristijonas Donelaitis, THE SEASONS. Klasines poemos "Metai" poet.
Nado Rastenio vertimas. Gražus leidinys, 127 psl. Kaina \$3.00.
Dr. Juozas B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT. Istoriniai DLK v.
auto bruožai, paliečiantis laiko Lietuvos valstybės ir jos kaimynų istoriją
211 psl. Kaina \$3.06. Kietais viršeliais \$4.00.
Dauguma šių knygų yra tinkamos dovanos įvairioms progoms. Jas u
kitas knygas galima įsigyti atsilankius į Naujienas arba atsuntus čeki a
piniginę perlaida.
NAUJIENOS
1739 South Halsted Street, Chicago, Ill 60609

Kanados naujienos

St. Catharines ruošiasi Vasario Šešiolikta

K. L. B-nės St. Catharines dienį, Vasario 15 d., 1975 m., 7
apylinkė ruošiasi paminėti Lie-
tuvos nepriklausomybės šventę.
Minėjimas įvyks 1975 m. vasario
8 d. 6:30 val. vak. Slovakų salė-
je Page ir Welland gatvių san-
kryžyje. Minėjime paskaitą skaity-
s visuomenės veikėjas A. Rin-
kūnas iš Toronto. Programą iš-
pildys vietos tautinių šokių jau-
nesnių ir vyresnių grupės "Ne-
munas" vadovaujant Stasei Zu-
brickienei ir Vytautui Masiloi-
niui iš Buffalo, N. Y.

Po oficialiosios dalies gros
muzika ir veiks kietų, minkštų
gėrimų ir valgių bufetai.

Antra Lietuvos nepriklausomy-
bės minėjimo dalis įvyks vas-
ario 16 d. tuojau po pamaldų
apie 11 val. 15 minučių prie lais-
vės paminklo St. Catharines
mieste. Prie paminklo bus padė-
tas gėlių vainikas už žuvusius
dėl Lietuvos laisvės ir komunis-
tų nužudytus Lietuvoje ir Sibi-
re. Vasario 16 d. bus programa
per radiją anglų visuomenėi. Be
to prie laisvės paminklo bus kvie-
čiami ir kitų rusiškojo komuniz-
mo pavergtų tautų atstovai. Yra
numatyta kviešti ir valdžios at-
stovus bei laikraščio reporterius.
Rengėjai daro žygius pas miesto
burmistrą, kad paskelbtų Lietu-
vos nepriklausomybės deklaraci-
ją. B-nės Valdyba

Banketo komisijos pirmininkas
Vito Uznis kviečia ŠLA narius
ir simpatizatorius dalyvauti šiam
bankete; bus įvairi programa,
šaukiama muzika ir lietuvių
šeimininkių pagamintas maistas.
Rezervacijom skambinkite tel.
582-0254. Auka \$10.
Kazys Mačiukas

MESKERIOTOJAS IR ŽMONA

Turguje prie žuvies pardavėjo
prieina klientas ir sako:
— Išrinkite tris didžiausias
lydekas ir meskite po vieną man.
— O kodėl gi mesti?
— Matote, aš tada galėsiu ra-
mia sąžine pasakyti žmonai, kad
jį pasgavau.

REMKITE TUOS BIZNIERIUS,
KURIE GARSINASI
"NAUJIENOSE"

Susirinkimų PRANEŠIMAI

— Našių, Našlukių ir Pavienių
Draugiškas klubas 1975 m. sausio
mėn. 10 d. 8 val. vak. turės pirmąjį
susirinkimą Hollywood salėje, 2417
W. 43rd St. Visi nariai ir prijuocian-
teji kviečiami gausiai dalyvauti ap-
tarimui klubo einamųjų reikalų. Po
susirinkimo vaisės, bufetas ir šokiai
Jurgio Jonko orkestrui grojant.
V. Cinka, nut. rašt.

— Joniškio Laidotuvė ir Kultū-
ros klubo metinis susirinkimas įvyks
antradienį, sausio 7 d. Hollywood sa-
lėje, 2417 W. 43rd St. Pradžią 7 val.
vak. Nariai ir narės prašomi gausiai
atsilankyti, nes yra daug reikalų ap-
tarti. Norintieji prisirašyti į klubą, pra-
šomi atsilankyti. Po susirinkimo bus
vaisės. A. Kalys

**Povilas Dargis dalyvaus
6-tos Apskrities bankete**

ŠLA 6-tas apskritis tapo suor-
ganizuota 1925 metais. Kad at-
žymėtų šią svarbią 50 metų su-
kaktį, rengiamas banketas šešta-

A. + A.
VACLOVUI PLIOLIUI
mirus,
žmonai VINCENTAI, dukrelėms: RAMU-
TEI ir RASAI, sūnams: Dr. AUDRIUI,
ALGIUI ir VITUI, broliams: Dr. VALEN-
TINUI ir ALBINUI ir jų šeimoms nuo-
širdžią užuojautą reiškia
Rockfordo Lietuvių Klubas
Liet. Bendruomenės Rockfordo
Apylinkė
Amerikos Lietuvių Tarybos
Rockfordo Skyrius
Balso 85 Skyrius
Lietuvos Dukterys Rockforde
S. L. A. 77 Kuopa

Metinė Mirties Sukaktis

LOUIS PRANCIK
Gyv. 7253 So. Western Ave., Chicago, Ill.
Mirė 1974 metų sausio mėn. 7 dieną, sulaukęs 71 metų amžiaus.
Gimęs Chicagoje.
Palaidotas Šv. Kazimiero Lietuvių kapinėse.
Paliko našludė: žmona Helen, pagal tėvus Wasilauskis, 3 sūnūs:
Edward, jo žmona Sandra; Raymond, jo žmona Geraldine, ir Louis Jr.,
jo žmona Joanne, 12 anūkių, sesuo Margarit Mažeika, gyv. St. Peters-
burg, Fla. ir kiti gimines bei draugai.
Mes Tavęs, Mūsų Brangiausis, niekuomet neuimirsim. Tu pats
mūsų jau nebesugrįši, bet mes anksčiau ar vėliau pas Tave nuelsime.
Tebūna Tau lengva ši žemėlė.
Nulūdę lieka:
Žmona, sūnūs, anūkai ir gimines.

SVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI
KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIŲ
"Kristaus ramybė teviešpatavja Jūsų širdyse". Kol. 3:15.
Ramybė ir linksmybė, kuri perviršia visokį žmoginį išmanymą, nebu-
vo duota pasauliui nė tiems, kurie tik vadinasi krikščionių vardu, nė ki-
tiems religinių apeigų užlaikytojams. Ji skirta ir ją gali turėti tik tie,
kurie gavo šventosios dvasios dovaną. Tokie yra paklusnūs Tiesai ir jos
dvasiai ir auga visais atvirais Kristuje Jėzuje, kuris yra Jūsų Galva.
Tik tokie turi pasiliekančią ramybę ir augdami vis aiškiau supranta ką
reiškia Dievo meilės ligumas, platumas, aukštumas ir gilumas.
Mažą knygutę, pavadintą JĖZUS PASAULIO IŠGANYTOJAS, gausite
nemokamai, jei parašysite tokiu adresu:
F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629.
SV. RAŠTO TYRINETOJAI

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telefonai: 6Rovehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telefonai: TOWnhall 3-2108-5
TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS
GAIDAS - DAIMID
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAICA
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonai: LAFayette 3-0440
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicagos
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Associacijos

AMBULANCE
PATARNAVI
MAS DIENA
IR NAKTL.
*
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE.
ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401
BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003
PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572
GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139
STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 65th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginea 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410
P. J. RIDIKAS
3354 So. HASTED STREET Phone: YArds 7-1911

Simas atpasakoja savo pergyvenimus

— Iš Detroit News dienaščio interview

Detroit News dienraštis savo 1974 m. gruodžio 19 dienos numerįje talpina savo redakcijos nario James Graham pasakojimą su Simu Kudirka. Kadangi didžioji pasakojimo dalis kartoja mūsų skaitytojams jau žinomus S. Kudirkos pergyvenimus, čia palbamos tik kai kurios ištraukos:

"Kaip daugumas gerųjų nuotykių istorijų, taip ir Simo Kudir-

kos saga baigėsi laimingai", pradedą James Graham.

Laiminga pabaiga buvo praeitų liepos mėnesį, kai buvo patirta, kad Kudirkos motina yra gimusi Brooklyne ir kai Jungtinės Valstybės pareiškė, kad kalinamasis Lietuvos jūrininkas yra šios šalies (JAV) pilietis.

Dabar šis nedidelio ūgio, jau traus būdo Kudirka keliauja po Jungtines Valstybes vienu žygiu, kurs turi dvi misijas: dėkoti Amerikos žmonėms už jų pagalbą ir pasistenėti, kad padėtis Sovietų Sąjungoje būtų ko plačiau žinoma visam pasauliui.

Simas pasirinko jūrininkystę, kadangi jo tėvas ir tėvo tėvas buvo jūrininkai, kurie pripasakodavo įdomiausių dalykų iš tolimiausių kraštų, ir jaunas Simukas pasiryžo būtinai pats tas vietas pamatyti. Deja, per 20 metų tarnaujant sovietų žvejojimo laivų įgulse, jis negavo nė kojos iškelti jokiam kitų šalių uoste.

Per visą kalėjime sėdėjimo laiką jis buvo kilnojamas iš lagerio į lagerį, gaudamas retkarčiais leidimą susirašyti su savo žmona ir savo motina. Per pastutinius 8 mėnesius sėdint kalėjime jam buvo visiškai uždraustas bet koks susisiekimasis su bet

"Pirmyn" choro solistai atliks linksma programa šių metu "Spaudos balijuje", kurį ruošia L. Žurnalistu sąjungos centro valdyba Martiniuje restorane sausio 25 d. Iš kairės programos dalyviai repeticijoje: V. Lorentas, K. Milleriūtė, A. Gedraitienė ir A. Brazis. Prie pianino G. Modžiūnienė.

Didžiausias kailių pasirinkimas

pas vienintelį lietuvių kailiūninką Chicagoje

NORMANA BURŠTEINA
Tel. 263-5826 (staigiai) ir 677-8489 (buto)

185 North Wabash Avenue 2nd Floor Chicago, Ill. 60601

Išėjusi iš spaudos ir galima gauti knygų rinkoje

AMERIKOS LIETUVIŲ POLITIKA

Dr. Kazio Šidlausko knyga apie Amerikos lietuvių pastangas daryti įtaką krašto politikai. 102 psl. Kaina \$1.50.

Knygos bus išsiųstos, jei \$1.50 čekis arba Money Order bus pasiųstas tokiu adresu:

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MARIA NOREIKIENĖ — VYTAUTAS ŽUKAUSKAS

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. • Tel. WA 5-2787

Didelis pasirinkimas įvairių prekių.

AUTOMOBILIAI, SALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

MOVING — Apraustas perkraustymas

Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujais kraustymo įrankiais. Ilgų metų patyrimas.

AL NAUJOKAITIS

2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737

3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320

Įvairių prekių pasirinkimas: motociklai, šaldytuvai, automobiliai, maistas, doleriniai sertifikatai.

V. VALANTINAS

JUBILIEJINIŲ METŲ

NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

NAUJIENOMS šiemet suėjo 60 metų. Minint tą sukaktį, gerbiant pirmojo Amerikos lietuvių dienaščio steigėjų bei lietuviškos spaudos pirmūnų ir atliekant būtinas pareigas amžinam lietuviškos spaudos išlikimui skelbiamas Naujųjų platinimo vajas.

NAUJIENOS tvirtai stovi ir kovoją už Lietuvos ir pavergtų lietuvių laisvę, neidamos ir nesidėdamos į sandėrius su okupantais ar jų igaliojniais.

NAUJIENOS palaiko visas lietuvių demokratines grupes, jų bendras institucijas ir remia visų lietuvių bendruosius darbus bei tikslus.

NAUJIENOS atstovauja tyliąja lietuvių daugumą šiais pasimetimo, retotikos ir politiniu iluzijų laikais. Jos yra visoms idomios, naujingos ir reikalingos, net būtinai. Ne veltui, gerose draugijose girti Naujienas yra mada. Lai ta mada tampa jas prenumeruoti.

Todėl Naujienų vadovybė ir Vajaus komisija Jubiliejinių metų proga skelbama platinimo vaju kreipiasi į visus lietuviškos spaudos pirmūnų patyrimus užprenumeruojant Naujienas tikslu sudaryti grandinę tolimiesiems darbams ne tik laikraščio, bet ir visos išėjties, taip pat pavergtos Lietuvos ir jos žmonių gerovei, siekiant visuotinio lietuviškos reikalų renesanso.

KAINUOJA: Chicagoje ir Kanadoje metams — \$30.00, pusei metų — \$16.00, trims mėn. — \$8.50, vienam mėn. \$3.00. Kitose JAV vietose metams — \$26.00, pusei metų — \$14.00, vienam mėn. — 2.50. Užsieniuose — \$31.00 metams. Susipažinimui siunčiama savaitę nemokamai.

Prašoma naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJIENOS,
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill. 60608

Siunčiu dol. Naujienų prenumeratai, Jubiliejinio vajaus proga paremdamas lietuvišką spaudą.

Vajaus proga prašau išsiųsti Naujienas vieną savaitę susipažinimui nemokamai ir be jokių įsipareigojimų.

PAVARDĖ IR VARDAS

ADRESAS

kuo. Per tą laiką buvo visokiais būdais varginama jo motina, o jo žmona su dviem vaikais buvo išmesta iš buto...

Kai vieną rugpjūčio mėnesio dieną atėjęs kalėjimo viršininkas pranešė, kad sovietų vyriausybė jam "atleido visas kaltes", Kudirka rimtai manė, kad juokios krečia. Bet po poros valandų jis jau buvo traukinyje į Maskvą, pilnas baimės, kadangi buvo girdėjęs istoriją, kaip kiti iš kalėjimų paleisti kaliniai būdavo arba automobiliu užmušti, arba nušauti arba vėl areštuoti kad ir mažiausią priekabę gavę.

"Aš noriu parašyti knygą ir paskui gauti darbą", pasakė interview baigęs Simas dar kartą dėkodamas už jo išlaisvinimą.

Sienu tepiojimas

Paskutiniaisiais metais plačiai į madą įėjo ant pastatų sienų tapyti paveikslus. Pirmieji sienų tepiojimai savo "menu" pasižymėdavo vaikai, ypač "lotynų karaliai". (Latin Kings gauja). Dabar ir dailininkai kartais ir meniškų paveikslų sukuria, bet daugumoje su kokios nors propagandos atspalviu. Chicagoje dažnas gali pastebėti ant sienų panašių paveikslų, ypač nugalventose vietose, kur kumštis iškėlė grasina "kapitalistam", "imperialistam". Centran iškeliamas Leninas ir panašūs radikaliai. Tik tokia kūryba neišlieka, lietus, šaltis ir saulė nutrina nuo sienos.

M. Šileikis

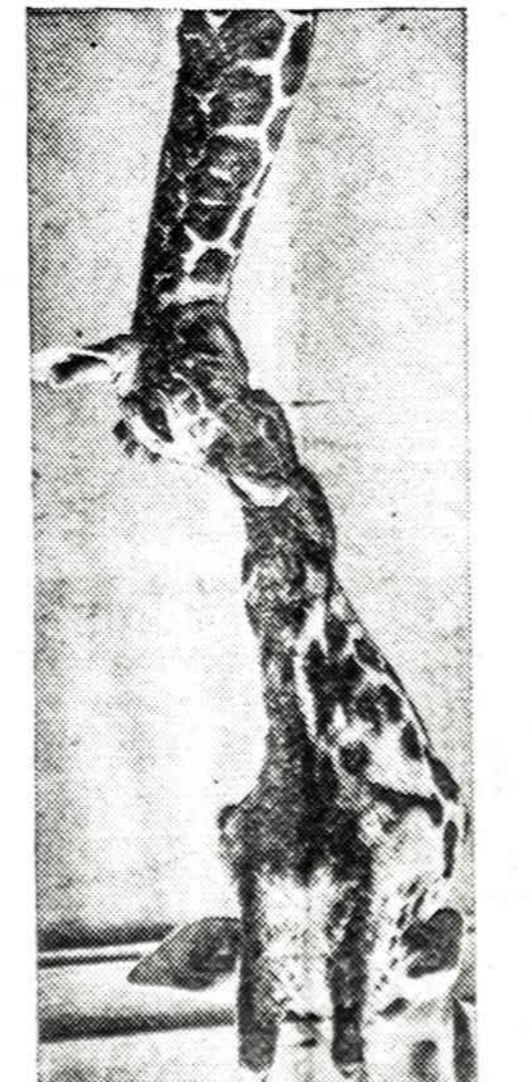
Pikarsky išrinktas RTA pirmininku

Nuo praėjusių metų liepos 1 dienos besitęsianti "krizė" dėl RTA (Sritinė Transportacijos Administracija) baigėsi praeitą penktadienį, kai dabartinis CTA pirmininkas Milton Pikarsky, 50 m., buvo 6 prieš 2 balsais išrinktas RTA pirmininku. Visą pusmetį naujoji masinė transportacijos, Chicago miesto ir 6 apskritis apimanti įstaiga negalėjo pradėti veikti, kadangi užmiestiniai RTA tarybos nariai prisibijoję, kad Pikarsky "yra Chicago mero Daley šalininkas".

Po išrinkimo, Pikarsky išreiškė "pilną įsitikinimą, kad bus galima visiems šešiams į RTA įeinantiems apskrityms įsteigti masinę transportaciją, kuri būsianti "geriausia į visoje Amerikoje".

TRUMPAI

— Dana Galinaitytė ir Karolina Gelumbytė iš Shields mokyklos Brighton Parko apylinkėje gavo trofėjus iš sen. Richard M. Daley majoriečių ir entuziazmo kėlėjų konkurse. Taip pat gavo trofėjų Jeannette Gulbinaitė iš Sv. Juozapo mo-

Brookfieldo zoologijos sode Illinois valstijoje, senelė žirafa "Dawn" apžiūri savo dviejų savičių anūkę "Ann", kuri, nežiūrint jauno amžiaus, sveria 200 svarų ir yra šešių metų ūgio.

kyklos. Carol A. Galdikaitė iš Chicago pietvakarių parinkta American Cancer Society plakatų nuotraukoms propaguojant veiklą toje apylinkėje.

— Juozas Alekna, kurio atsiminimai buvo ir dabar yra spausdinami Naujienose, buvo susirgęs neišgydyti gripu ir keletą dienų gydyti namuose. Dabar jis vėl kasdien aplanko Naujienas pasiimti laikraštį. Linkėdamas geros sekmės šiais metais, jis įteikė Naujienų paramai 3 dol.

— Viktorija ir Algis Karaimai, Gintaro vasarnamių bei vilų savininkai Union Pier, Mich., lietuviškose vasarvietėse, grįžo Chicago pasirodžiusi ilgesnėn kelionėn po Ameriką poilsiauti ir lankyti lietuvių vasarvietes, pamatyti ir patirti įvairių įrengimus bei patarnavimus, kad juos pritaikyti savo vasarnamiuose svečių patogumui.

— Antanas Matukas iš Gage Parko apylinkės lankėsi Naujienose prateisti prenumeratą. Kaip ir visuomet jis įteikė Naujienų paramai 5 dol. auką, taip pat subalansuotą pensininko biudžetą, pareiškdamas reikalą visiems remti lietuvišką spaudą, linkėdamas Naujienoms ir naujieniečiams geros sekmės.

— Ponia Milda Rulis iš Marquette Parko apylinkės įteikė 10 dol. ir gerus linkėjimus per savo geriausia draugę ir sūnaus žmonos motiną p. S. Grabas - Zbranoskiene, kuri pratešė savo prenumeratą taip pat linkėdama visiems lietuviams vieninčiai dirbti Lietuvai ir visų lietuvių gerovei. Malonu buvo ją sutikti, išgirsti apie p. Mildą ir jų abiejų vaikus, gyv. Californijos valstijoje.

— Frank Mikutis, ilgametis Naujienų skaitytojas iš Rose-lando apylinkės, išvyko į Westmont, Ill.

— Sofija Reimaniene, geroji mūsų kaimynė, atėjo pasveikinti Naujienas bei jų darbuotojus ir palinkėti geros kloties šiais metais, ta proga paremdama lietuvišką spaudą 5 dol. dovana.

— Justinas Leonas ir jo žmona iš Brighton Parko apylinkės atsiuntė per savo kaimyną prenumeratos mokėstį ir 10 dol. auką Naujienų paramai, abu linkėdami Naujienoms ir naujieniečiams geros sekmės. J. Leonas ir jo žmona darbu priklauso prie lietuviško kamienio, kurie išlieka ištikimi savajam kraštui, o remdami bendruosius reikalus bei darbus, išlaiko lietuviškas institucijas.

— Jonas Rudėnas ir jo žmona iš Brighton Parko apylinkės, pratešdami prenumeratą, įteikė penking Naujienų paramai. Naujienų vadovybė nuosirdžiai dėkoja visiems rėmėjams.

— Tautietis iš Gage Parko apylinkės atvyko į Naujienas ir pareiškė, kad vajaus proga jo kaimynas supažindino su Naujienomis ir dabar jis įsitikino, kad jos remia visas demokratines

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE | REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui | Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIS NUOSIMCIAIS MĖNESINIAIS ISSIMOKEJIMAIS

DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS — VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — 778-2233

DIDELIS SKLYPAS, 5 kamb. bungalov, 63 ir Whipple. Retas pirkiny nebrangiai.
2 PO 6 SU 3 MIEGAMAIS. Svarus, geras teisinga kaina. Marquette Parke. Puiki proga lietuviui.
4 PO 5 ANT 40' sklypo Marquette Parko apyl. Naujas šildymas. Reikia sutvarkyti palikimą.
PENKI BUTAI IR 2 BIZNIO PATAL. P.S. Gražus namas Marquette Parko centre. Palikimas — reikia skubiai parduoti.

ŠIMAITIS REALTY

Tel. 436-7878

2951 W. 63rd St. (prie Sacramento)

PARDUODAMAS pajamas nešantis mūrinis bungalov su mūro garžu ir visais baldais Marquette Parke už \$20,000. Tel. 585-5097.

NAUJAS ŽVILGSNIS

4 BUTŲ didelis mūras, neša 15% investuoto kapitalo. Platus lotas, atskiri gazo šildymai, Brighton Parke. \$30,000.

OCTAGON MŪRAS 6 kambarių plus gražūs 3 kambariai sausam beismante. Gazu šildymas. 2 auto garažas. Apie 50 pėdų lotas. Marquette Parke. — \$22,000.

LIUKSUS 6 BUTŲ 15 metų mūras arti Chicago Lawn ir Kedzie. Platus lotas. Čia pinigais saugus ateičiai ir naudingas. \$74,400.

DIDELIS 5 KAMBARIŲ 2 aukštų 20 metų mūras. 1½ vonios. Sausas pušinis beismante. Blokai i pietus nuo Marquette Parko ir Kedzie. — \$22,950.

2 AUKŠTŲ MŪRAS — pinigams rinkti. Marquette Parke. Dabar duoda pajamų apie \$8,000 metams. Vieną senutę negali priziūrėti ir atiduoda už \$40,000.

1½ AUKŠTO NAMAS, 2 butai ir 3 auto mūro garažas. Fantastiškai rami vieta prie pat Marquette Parko. Šeimos skrybys vertia parduoti už \$22,500.

PUOŠNUS 3 BUTŲ 15 metų mūras ir 2 auto mūro garažas. Artį mūsų ofiso. \$48,000.

2 BUTŲ 18 METŲ MŪRAS, tviška iš lauko ir vidų. Artį Maria High, \$34,000.

3 BUTŲ OCTAGON originalas, modernus vidų. 3 auto mūro garažas, gražiam Marquette Parke. \$46,500.

10 BUTŲ MŪRAS, naujas gazu šildymas, alum. lantai 60 pėdų lotas, 2 auto mūro garažas, virš \$17,000 paima. Artį mūsų. \$77,000.

3 BUTŲ MŪRAS ir 2 auto garažas. Artį vienuolyno. \$30,000.

2 BUTŲ MŪRAS ir 3 kambariai beismante, garažas, artį mūsų ofiso. \$28,500.

VALDIS

REAL ESTATE

7051 S. Washtenaw Ave. RE 7-7200

BUTŲ NUOMAVIMAS, ĮVARTŲS DRAUDIMAI, NAMŲ IR NEKILNOJAMO TURTO PIRKIMAS - PARDAVIMAS.

BALYS BUDRAITIS

BUD'S REAL ESTATE

4369 ARCHER AVE., CHICAGO

TEL. — 254-5554

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Irengiu mieste ir užmiesty naujus ir perstatu senus visu rūšių namo apšildymo pečius, air-conditioning, vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.

DOMAS ŽUKAUSKAS

4444 So. WESTERN AVE.

Chicago, Ill. 60609. Tel. VI 7-3447

D E M E S I O

62-80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI

Tiktai \$112 metams automobilio Liability apdraudimas.

Kreipitis:

A. LAURAITIS

4645 So. ASHLAND AVE.

523-8775

M. A. ŠIMKUS

Real Estate, Notary Public, INCOME TAX SERVICE

4259 S. Maplewood. Tel. 254-7450

Taip pat daromi vertimai, giminių iškvietimai, pildomi piliečių prašymai ir kitoki blankai.

Siuntiniai į Lietuvą

ir kitus kraštus

P. NEZINSKAS, 4045 Archer Ave., Chicago, Ill. 60632 Tel. YA 7-5980

A. G. AUTO REBUILDERS

Cia automobiliai išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, pritrūsusiu darbininku.

Kainos nebrangios.

3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill.

TEL. — 774-5888

Antanas Gerbačiauskas, svr.